

Vestfronten. Tyskland fikk inatt føle vekten av historiens største bombeflyangrep. Inatt. Over ett tusen britiske bombefly har angrepet mål i Rhinområdet og Rhinland; Køln var hovedmålet. Fullstendige rapporter foreligger ennå ikke, men ifølge foreløpige meldinger har angrepet helt ut vellykket, og det ble gjort kolossal skade. I daggy idag morges kunne en utenfor kysten av Nederland observere branner og røksøyler fra de angrepne områder. Føreren av et speiderfly forteller om røksøyler som gikk opp til 4500 meter til værs. Samtidig angrep fly fra kystkommandoene og armekommandoene fiendtlige flyplasser. Også fiendtlige fly som forsøkte å ta kampen opp ble angrepet. - Fra alle disse operasjoner savnes bare 44 fly, eller under 5% når en bare regner fly fra bombekommandoene med. - Statsminister Churchill har henledet oppmerksomheten på det store organisasjonsarbeide som ligger bak dette angrepet. I en lykønskning til bombekommandoens leder, General Harries, uttaler han: "Jeg gratulerer alle dere i bombekommandoen som har gjort det mulig å gjøre dette angrep over Køln, der over 1000 bombefly deltok, og som helt etter beregningen tillot dere på en så kort tid som halvannen time å koncentrere bombebe om et så lite område. Dette bevis på den britiske bombekommandoens voksende makt gir også et varsel om hva andre tyske byer nå snart på samme måte må gjennengå - den ene etter den andre!" - Som kjent uttalte sjefen for den britiske bombeflykommandoen nylig at såfremt Storbritannia kan sende 1000 fly over Tyskland hver natt, vil krigen være vunnet til høsten. Og den britiske luftfartsminister Archibald Sinclair uttaler: "Tyskland må nå friste en tofrontskrig med alle dens sørger og bedrøveligheter." - Harries opplyste nylig at det gjennomsnittlig blir sluppet 2 tonn bomber av hvert britisk bombefly som angriper Tyskland. På bakgrunn av dette kan en regne med at det ble kastet ca. 2000 tonn bomber i angrepet på Køln inatt. Og det blir understreket at ennå deltar ikke de amerikanske fly i angrepene mot Tyskland! Den amerikanske flygesjef Arnold og andre sjefer for den amerikanske styrk er nylig kommet til London, og man tror at dette betyr at de amerikanske fly snart vil bli satt inn. - I angrepet på Køln inatt deltok over dobbelt så mange bombefly som tyskerne no gang har satt inn i et enkelt angrep mot England. Angrepet er det 107. mot Kølnområdet, og i tyske kommentarer blir det karakterisert som et "Terrorangrep." Goering har lovet de tyske arbeidere at fienden ikke skulle få kaste bomber over tysk område, og i september 1940 uttalte Hitler at alle bomber englanderne slapp over Tyskland skulle bli gjengjeldt slik at hvis englanderne slipper 2, ja 300 tonn bomber over Tyskland, vil vi kaste 230, 350 eller 400 tusen kilo bomber over England. Og om englanderne angriper våre byer, så vil vi utslette deres. London kommenterer denne uttalelsen fra 1940 slik: Det er rettferdig at tyskerne nå får føle gjengjeldelsen. Det var ingen fly i virksomhet over Storbritannia inatt.

Russland. Slaget om Kharkov har bragt tyskerne et alvorlig nederlag. Et sovjetrussisk kommunike sent igår kveld melder at marskalk Timosjenko har oppnådd sin hensikt med angrepet mot Kharkov, nemlig å hindre at nøyplanlagt tysk angrep mot Kaukasus. Timosjenko gikk imidlertid til angrep først, og ødela dermed tyskerne planer. 90 tusen tyskere er blitt drept eller tatt til fange bare i Izium-Bardenkovo-avsnittet. Russernes tap var 75 tusen mann. Tyskerne tapte videre 540 tanks, 1111 kanoner og 200 fly. De tilsvarende russiske tall var 300 tanks, 832 kanoner og 124 fly. Et russisk særkommunikat latterliggjør den tyske meldingen om at tyskerne skulle ha vunnet en stor seier ved Kharkov. "Noen fåslike seire tilslag den tyske armé har blodd seg ihjel", heter det. Kommunikatet melder videre at på Kalinin-fronten NV for Moskva har russerne erobret betydningsfulle stillinger. I nord har russiske fly senket 4 transportskip og 2 andre fartøyer.

Libya. I Libya har det ustanselig vært voldsomme kamper og slaget har nådd sitt høydepunkt. I det britiske kommunikeet i dag heter det at stillingen ikke er utsigtsfull, og det ser ut til at tyskernes offensiv mot Egypt står i fare for å bli fullstendig feil. Den øverstkommanderende for de britiske styrker i Libya har uttalt: "Vi utkjemper nå et stort slag. Å vinne det er ikke nok. Intet mindre enn fiendens fullstendige nederlag er nok, og et slikt nederlag vil de allierte styrker gi det. - Tyskerne i Libya har nå to fronter å kjempe på: Slaget om Tobruk, og slaget om de tyske forsyninger. Det fjerne Østen. Igår uttalte den britiske general Alexander at før de allierte styrker trekker seg ut av Burma vil "urmas oljekilder være så ødelagt

Habm 30 vol.

2865 41

Nr. 104.

Lørdag 1 juni 1942 kl. 19.30. 2961

Vestfronten. Det er nå kommet nye meldinger om det britiske flyangrep på Køln iatt til søndag. Britiske spionerfly har meldt at røksøylene over Køln gikk opp i 5 kilometers høyde. En erfaren bombeflyfører uttaler at brandene dette angrepet var langt større enn etter angrepene på Lübeck og Rostock. En flyger som har sett London brenne framholder at brandene i London etter dette angrep var ingenting mot brandene i Køln. Luftmarskalk Harries har opplyst at angrepet var forberedt til minste detalj. Det deltok 1250 bombefly og når en regner med den gjennomsnittlige besetning pr. bombefly til 4 mann vil det si at det deltok 5000 britiske flygere i angrepet. For hver av disse kreves det 20 mann på bakken. Ordren om å sende toktet i vei ble ikke sendt ut før tidlig på ettermiddagen, da meteorologene hadde varslat at alt var klart. - Alle amerikanske avisar framhever den store økning i bombekommandoens styrke som gjorde dette angrepet mulig. Og New York Times slår fast at den amerikanske luftstyrkens kraft står blik den britiske. Angrepet mot tyske fabrikker vil volda store ødelæggelser i sommer og til høsten. Times nevner at i Køln ligger noen av Tysklands viktigste fabrikker, fly- og ubåtfabrikker, jernbanelags osv. - Mens nyheten om det gigantiske flyangrep mot Køln spreder seg over verden gikk britiske fly påny til angrep inatt. Under flere toktter ble mål i Frankrike, Belgia og Nederland angrepet. En væpent tysk tråler ble senket, og 4 tyske fly ble skutt ned. 8 britiske fly vendte ikke tilbake. - Die Luftwaffe sendte inatt 50 fly inn over den engelske kyst som represaliar for "terrorangrepet" mot Køln. Omrent halvparten angrep den gamle katedralbyen Canterbury. Det ble voldt skade på liv og eiendom. 3 av de tyske fly ble ødelagt. - Den amerikanske generalmajoren og sjef for hærens flygvåpen Henry H. Arnold har opplyst at de britiske og amerikanske fellspanner om full alliert luftoffensiv mot Tyskland er omrent ferdige. Arnold uttaler at Tyskland nå snart ikke kan hverken møte, slå tilbake eller overleve de allierte flyangrep. Amerikanerne er fast besluttet på å bruke hvert enest kampfly de rår over. - For ett år siden idag skrøt man som følger i den tyske kringkasting: "Det er de tyske luftstyrker alene som bestemmer hva det britiske flyvåpen kan forstå seg. RAF er håpløst henvist til defensiv kamper."

Libya. I dagens Kairokommunikat konstaterer man ataksens angrep ikke har kunnet nå sitt mål. Slaget i ørkenen er nær avgjørelsen, og det tyske Afrika-korps har ikke hatt noen framgang mot den 8de britiske armé. Fienden har nå vendt helt om, og blir unvinnbart angrepet av det britiske flyvåpen og panservåpen. Etter de siste britiske operasjoner over Sicilia, Malta osv. i Libya er 19 britiske flyapt. En av sjefene for det tyske Afrika-korps, general Ludwig Krüwel, er tatt tilfangt etter at hans rekognoseringssfly ble skutt ned over de britiske linjer. - I London idag konstaterer man at stillingen i Libya er tilfredsstillende. Selv om det er for tidlig å si noe om utfallet, mener man at general Ritchie har drevet fienden inn i en farlig stilling.

Russland. I dagens sovjetrussiske kommunike heter det at det ikke var noen endring i stillingen på østfronten inatt. Det har vært harde kamper mellom Rzhev og Kalinin. I nord er 1 transportskip og en tråler senket av det russiske flyvåpen.

Det fjerne østen. I et særkommunikat fra de alliertes kvedkvarter i Australia i dag heter det at 3 fiendtlige ubåter sannsynligvis er senket utenfor Sidneys havn, som japanerne forsøkte å angripe. Angrepet var imidlertid helt i gjennom mislykket. De forente Staters bombefly har angrepet Koepang og Dilly på Timor og Lae på New Guinea. Angrepene voldte store brander. - Det blir opplyst i Chunking i dag at japanerne under angrepene i Chekiangprovinss bruker gass. Etter at japanerne hadde erobret Kinwai ble de kinesiske tropper drevet ut av byen ved gass. Også Lantsi ble tatt ved gassangrep. I en tale til USA i dag uttalte general Chiang Kai Chek bl.a. at japanerne gjentatte ganger har kommet med fredstilbud til Kina. Disse er imidlertid alle blitt vist tilbake med forakt.

Tsjekkoslovakia. Siden attentatet på Heydrich for 4 dager siden er 34 uskyldige tsjekkere blitt henrettet.

Frankrike. Det mordes om opptøy i Paris igår. En fransk politimann ble dratt i en rokk, anden såret.

Tirsdag 2 juni 1942 kl. 19.30, 2962

231

Vestfronten. Tyskland ikke inatt føle vekten av historiens største bombeflyangrep. Inatt. Over ett tusen britiske bombefly har angrepet mål i Ruhrområdet og Rhinland; Köln var hovedmålet. Fullstendige rapporter foreligger ennå ikke, men ifølge foreløpige meldinger var angrepet høyt vellykket, og det ble gjort kolossal skade. I dagry idag måtte klokken etter klokken av Nederland observere brander og røksgyler fra øst og sørvest. Det er et spesielt fly forteller at det er en stor angrep over Norge og at et tidlig angrep fly fra kystkommandoen og amfibiekommandoen flyplanner. Også fiendtlige fly som forsøkte å ta kampen opp ble angrepet. - Fra alle disse operasjoner savnes bare 44 fly, eller under 5% når en bare regner fly fra bombekommandoen med. - Statsminister Churchill har nevnt det oppmerksomheten på det store organisasjonsarbeide som tilgår bak dette angrepet. I en lykkeskrift til bombeflykommandoen sier han: "Vi gratulerer alle dere i bombeflykommandoen som har gjort det mulig å gjøre dette angrep over Köln, der over 1000 bombefly var i luften og som nest etter beregningen tilfikk dere på en kort tid som halvannen time å koncentrere bombingene i et så lite område. Dette bevis på den britiske bombeflykommandos voksende makt gir også et varsel om hva andre byer så snart på samme måte må gjennomgå - den ene etter den andre."

- Som kjent arbeide sjefer for den britiske bombeflykommandoen nylig at såfremt Storbritannia kan sende 1000 fly over Tyskland hver natt, vil krigen være vunnet til høsten. Og den britiske luftfartschef Archibald Sinclair uttaier: "Tyskland må nå friste en tegnslitasjning ned alle dens sørger og bedrøveligheter." - Harriles opplyste nylig at det gjennomsnittlig blir sluppet 2 tonn bomber av hvert britisk bombefly som angrep over Tyskland. På bekgrunn av dette kan en regne med at det ble vunnet ca. 2000 tonn bomber i angrepet på Köln inatt. Og det blir understreket at en britisk general sier at de amerikanske fly i angrepene mot Tyskland - Den amerikanske luftfartsjef Arnold og andre sjefer for den amerikanske luftfartsavdelingen i London, og man tror at dette betyr at de amerikanske fly skal bli viktige innen - I angrepet på Köln inatt deltok også dels 1000 britiske bombefly som tyskerne norgang har sett inn i et erke angrep mot England. Angrepet er det 30. mot Kölnområdet, og i tyske kommandoen blir det karakterisert som et "terrorangrep." Goering har lovet de tyske arbeiderne at fronten ikke skulle få faste bomber over tysk område, og i september 1940 uttalte Hitler at alle bomber englenderne slapp over Tyskland skulle bli gjengjeldt slik at hvis englenderne nedsatte 2000 tonn bomber over Tyskland, ville det bli 2000 tonn bomber over 400 tusen kilo bomber over England. Og om englenderne angriper våre over, så vil vi utslette dem. London kommenterer denne uttales fra i 40 slik: Det er rettferdig at tyskerne nå får føle gjengjeldelsen. Det var ingen tyske fly i virksomhet over Storbritannia inatt.

Russland. Slaget om Kharcov har bragt tyskerne et alvorlig nederlag. Et sovjetrussisk kommuni sent igår kveld melder at marskalk Timosjenko har oppnådd sin hensikt med angrepet mot Kharcov, nemlig å hindre at nye planlagt tysk angrep mot Kaukasus. Timosjenko gikk imidlertid til angrep først, og ødela dermed tyskerne sine planer. 90 tusen tyskere er blitt drept eller tatt til fange bare i Luhansk-Basderkovo-avsnittet. Russenes tap var 75 tusen mann. Tyskerne tapte videre 540 tanks, 1111 kanoner og 200 fly. De tilsvarende russiske tall var 302 tanks, 832 kanoner og 124 fly. Et russisk oppkommunikate latterliggjør den tyske meldingen om at tyskerne skulle ha vunnet en stor seier ved Kharcov. "Noen få stikk seire til og den tyske arme har blodd seg ihjel", heter det. Kommuni melder videre at på Kalinin-fronten NV for Moskva har russerne erobret bevegelsesfille stillinger. I nord har russiske fly senket 4 transportskip og 2 andre fartøy.

Libya. I Libya har det utstansende vært voldsomme kamper og slaget har nådd sitt høydepunkt. I det britiske kommandoen melder man at stillingen ikke er ugunstig, og det ser ut til at tyskerne sine offensiv mot Egypt står i fare for å bli fullstendig feil. Den øverstkommandende for de britiske styrker i Libya har uttalet: "Vi utkjemper nå et stort slag. Å vinne det er ikke nok. Intet mindre enn fiendens fullstendige nederlag er nok, og et slike nederlag vil de allierte styrker gi det. - Tyskerne i Libya har nå to frontar å kjempe på. Slaget om Tobruk, og slaget om de tyske forsyninger. Det er ikke en front. I går uttalte den britiske general Alexander at før de allierte styrker trekker seg ut av Burma vil Burmas oljekilder være så ødelagt at japanerne ikke kan nyttiggjøre seg dem på ett år. - Kinwha er evakuert.

Nr. 105.

Vestfronten. Over 1000 bombefly angrep i natt både og andre industribyer i Ruhrområdet. 35 britiske fly savnes. Dette angrep kommer bare 48 timer etter det store angrep på Köln lørdag natt. Churchill uttaier i Underhuset idag: "Disse to store nattbombangrep betegner et en ny fase en videre utvikling i krigen. Luftoffensiven over Tyskland er ikke i styrke når det er 1942. Amerikanske flyvåpen slutter sig sammen med os. Flyene byer vil fra nu av bli utsatt for angrep som i varighet og styrke ikke vil ha sin like i noe land. Ikke alle angrep vil bli gjennemført med de samme store styrker. Kampmetoden kommer til å variere alt etter omstendighetene." Det var 10 fiendtlige fly over England inatt. Det ble rettet et kort angrep mot en by i Øst-England.

Libya. Churchill opplyste i Underhuset om situasjonen i Libya: "General Rommels siste angrep var forutsatt av britene, det har man et klart inntrykk av den rapport som general Auchincleck har sendt om operasjonenes gang. Om kvelden den 26de mai sendte Rommel 11. Afrikakorps frem til angrep. I sin dagsorden forklarte han sine tropper at de skulle gå i gang red et viktig angrep, og at de var overlegne både tallmessig sett og med hensyn til materiell. Av dokumenter som ble erobret fremgikk det at Rommels mål var å slå de britiske panserstyrker i deres første forsvarsområde ved Bir Hacheim og til slutt å sette kraftige angrep mot de britiske stillinger fra Ghasala til Capuzzo. Men han fant britene parat. Det britiske flyvåpen begynte en kraftig motoffensiv. Britiske panserstyrker klarer å drive den fremrykkende fiende tilbake ved Bir Hacheim. På et annet punkt ble Rommels styrker med letthet stanset av den første sydamerikanske divisjon. Under slaget i Libya har voldsomme kamper blitt sted. Slaget svinget frem og tilbake, fra Acroma til Bir Hacheim, fra El Aden utenfor Tobruk til de britiske minefeltet 50 km. vestover. Tidens slapp op for vann og var nødt til å gjøre et tilbake. Det ble nede. Britiske bombefly deltok hele tiden i kampe og det har hatt oppdærs aktivitet nadd sitt høydepunkt da Rommel prøvde å presse sig igjennom åpningen. Et stort antall fiendtlige tanks og motorvogner som var kommet over på den andre siden av åpningen i minefeltet blev uten stans ødelagt av britiske tropper, bombefly og jagere. De siste meldinger viser at fienden nu har trukket noen av sine tanks og en betydelig del av sitt transportmateriell tilbake gjennom åpningen helt til 30 km vest for de britiske stillinger, men dette er ikke bekreftet. Det britiske område blir nu ryddet av våre tropper. Vi kan vente oss nye voldsomme kamper i Libya. Men hvad enn utfallet kan komme til å bli er det ikke tvil om at general Rommels planer for den første offensiv er kommet i uage og at han har måttet betale dyrt i menn og materiell. Aksens luftstyrker er også tilført store tap. Et forsiktig overslag over fiendens tap slår fast at 200 tanks er ødelagt eller erobret. Antallet av ødelagte transportsbiler er sikkert meget stort. Vi har også hatt våre tap, sa Churchill. Det er umulig å i et slikt slag må tapene av tanks bli store på begge sider. Vi har imidlertid den mulighet at vi kan berge våre tanks, mens fienden ikke har fått med sig sine. De britiske tap av fly har ikke vært små. Rapporten fra general Auchincleck understreker at slaget ennå ikke er over og at utfallet er uavslørt. Av alt jeg kan fortelle dere, fremgår det imidlertid tydelig at vi har alt grunn til å være tilfredse med den gang slaget hittil har hatt", sa Churchill tilslutt.

Russland. En alliert konvoi er kommet frem til Russland. Underveis var den angrepet av op til 100 tyske fly, og tyskerne hadde den fordel av det var dagslys 24 timer i døgnet. Den tyske overkommando har meddelt at den har senket 18 allierte skip av denne konvoen. Sannheten er imidlertid at den aller største del av båtene er kommet velberget frem til Russland. I Russland er der nu et ophør i kampene. I det siste døgn har der ikke skjedd noen forandring av betydning. Et tillegg til det russiske kommandoen melder at en russisk avdeling på Kalininfronten gjorde et nattangrep og bedret sine stillinger. Situasjonen er fremdeles den at etter det store slag ved Kharcov holder Timosjenko fremdeles alle overgangene over Donetselva. Tyskerne har ikke greid å drive ham bort. På Krim har tyskerne foretatt konentrerte luftangrep mot Sevastopol. 16 tyske fly er skutt ned. 432 tyske fly er skutt ned her i løpet av forrige måned.

Rg fm 10
1942 pol.

LONDON RADIO 2963

2865

41

106

316

1942

Nr. 106.

Onsdag 3 juni 1942 kl. 19.30.

- 2 -

Tyskland. Goering har idag utstedt en forordning om at alle arbeidsførere tyskere kan tvangsutskrives til det civile luftvern. Himmel har nu overtatt kontrollen av hele luftvernet. Trass i de anstrengelser som er gjort for å begrense reisetrafikken har mange av de velstående innbyggere greid å komme seg vekk fra Rhin- og Ruhrrområdet.

Frankrike. En kronikør i den franske kringkasting sendte forleden en advarsel til det franske folk om at det er mulig for at en britisk og amerikansk land-, sjø- og luftstyrke kan gjøre invasjon i Nederland eller Frankrike. De allierte har samlet svære troppstyrker og meget materiell og venter på en passende anledning til å gå til angrep. Kronikøren sier at et slikt angrep ville bli slått tilbake i løpet av åtte dager. Han fremhevet det sterke luftforsvar og utbyggingen av festninger fra Narvik til Biarritz, som han sa. En halv time etterat denne kronikken ble kringkastet, ble det sendt ut en lignende advarsel på engelsk. Hensikten var å skremme den engelske civilbefolkning ved tanken på at en invasjon ville være ømmt til undergang. Hitler har måttet samle sterke og godt væpnede styrker i vest til vern mot en mulig invasjon.

Norge. Det er nu kommet nye opplysninger om tvangsutskrivningen av arbeidskraft i Norge. I uken 13 - 23 mai har det vært holdt en rekke møter i Oslo hvor Lippesad og Jackbo (?) har deltatt. I første omgang blir det tvangsutskrivelse av 20 - 25 000 arbeidere og funksjonærer fra industri, handel og hotelli- og restaurantnæringen. Tyskerne krever at industrien må avgi fjerdedelen eller mindt fentedelen av sin arbeidsstokk. Handelen må også avgi en meget stor prosent. I hotelli- og restaurantfaget vil manlig arbeidskraft bli erstattet med kvinnelig. Kvinner er også blitt utskrevet til Trondheim og Bodø til tyske bedrifter, og planen er å "omskolere" kvinner så de i stor utstrekning kan erstatte menn. Fra tysk side er det på tale å sende norsk kvinnelig arbeidskraft til Tyskland. Denne tvangsutskrivning skjer i henhold til forordning av 9 juli 1941. Forordningens fris på tre måneder er utvidet til seks, men ingen må være i tvil om at arbeiderne vil bli beholdt utover dette tidsrum hvis tyskene har bruk for dem. I de siste ukene har det i Oslo vært et stort opbud av Organisation Todt. Tyskerne har sagt at hvis det ikke skaffes tilstrekkelig arbeidskraft, vil jord- og skogarbeidere også bli utskrevet. Dette skjer en måned etter at Quisling har satt i gang sin store utskrivning til det norske jordbruks. Lippesad har ganske kynisk uttalt at nordmennene må være forberedt på nye tvangsutskrivninger. Det er bare å adlyde, sier han. Tvangsutskrivningen har vakt en voldsom forbitrelse blandt de norske arbeidere, som har de sletteste erfaringer om overgrep og tvang fra andre anlegg av Organisation Todt.

I tilleggsprogrammet talte Arne Ordning. Hans kronikk vil bli gjengitt i neste nummer.

/ o /

Det henstilles til leserne i størst mulig utstrekning å undgå postforsendelse av LONDON RADIO.

Utenrikskronikk ved Arne Ordning:

Krigsgevikenetene på Østfronten har lange vært hyllet inn i tåke, og kommunikasjoner har mørre eller mindre vært et redde i hærkriegen. De siste dager har kampene i Ukraine stilnet av, og man berørket et tilleggs av det som er foregått. Det er klart at tyskerne hadde et godt offensiv mot Rostov med halvannen million mann. Det var ikke i forveien denne i forkjøpet at Timosjenko åpnet sin motoffensiv mot Kharkov. Russene hevdet at denne offensiv har nådd sin hensikt, som ikke var å eropte Kharkov, men å drive tyskerne til å opsette offensiven. Timosjenko må ha vært forberedt på von Becks inngrisen, men det er tydelig at von Beck har operert med meget store styrker. Tyskerne har ikke gitt noen melding om hvilke armeer det dreiem sig om, og det er nokså påfallende når det gjelder en så veldig seier som de påstår å ha vunnet. Alleredet under angrepet på Krim merket man at tyskerne kom med helt overdrevne meldinger om tallene av fangne og drepte motstandere. Russene på sin side hevder at tyskerne under kampen i Kharkovområdet har mistet 90 000 mann, mens de selv har tappt 75 000. Disse tall virker meget mer sannferdige, for det alminnelige inntrykk av kampen er at partene har operert med noenlunde like sterke styrker. Tyskerne virket meget anstrengt og urolige under Kharkovslaget. Overraskelsesmomentet spiller ikke lenger samme rolle som før, og meget tyder på at Blitzkrigen har avgjørt krigens, og dette kan bare være til de alliertes fordel. Den andre store tyske offensiven har vært rettet mot Suez. Allerede før to måneder siden sendte Hitler en stor luftflåte til Syd-Italia, og kort etter begynte kampen om Malta. Forsvaret av Malta er en av de mest heroiske episoder i denne krig, men mens kampene stod på kirkelige myter trukkes som basis for britiske sjøstridskaper. Hitler klarte å få frem betydelige forsterkninger til landet både med folk og materiell, slik at han ved offensivens begynnelse i april ikke verk som det den britiske offensiv tok til ifor. Tidligere regnet man med at kilaet i Libya forbas støtte operasjoner etter april, men det viser seg at man i juni kan gå til aksjoner, selv om heten betyr en voldsom påkjenningsfør begge parter. I forrige uke åpnet Rommel en ny offensiv mot de britiske stillinger fra Ghazala til El Alamein. Denne forsvarslinje består av en rekke befestede punkter som er forbundet ved minebalter. Rommel angrep både i nord og syd, men begge angrep ble slått tilbake. Størparten av tyskerne blev dirigert mot Tobruk. De britiske styrker gikk til motangrep, og det pågikk her kamper i flere dager. Samtidig koncentrerte det britiske flyvåpen sine angrep mot fiendens transportforbindelser.

Rommel klarte å åpne to veier gjennom det britiske minefelt. Disse to åpninger er utsatt for stadige flyangrep, og kan inntil videre bare brukes om natten. Rommel stod i fare for å slippe opp for olje og vann. Hensikten med angrepet har vært å overraske Tobruk. Dette er ikke lyktes, og Rommel står nu i fare for å miste en hel del av sine tanks. Til å begynne med trodde man at bare en mindre del av Rommels tanks var engasjert i kampen. Men Auchinleck rapport viser at tre tyske tankdivisjoner og to italienske panserdivisjoner har deltatt. Tyskerne har mistet 260 tanks. Man hadde ventet at tyskerne ville understøtte Rommels offensiv ved fremstøt fra Kreta. Dette har man imidlertid ikke sett noe til. Man kan vente nye kamper i Libya, og det er rimelig at de vil bli av større omfang enn man har hatt hittil. Mange begynner imidlertid nu å tvile på den tyske krigsmaskines slagkraft.

Den nye britiske luftoffensiv vil bety en alvorlig påkjennning for den tyske hjemmekrigen. Grunnlaget for strategisk bombing ble lagt i forrige verdenskrig av general Freihard. Han har nu trukket sig tilbake fra aktiv tjeneste, men han er rådgiver for den britiske bombekommando. Den nye offensiv er meget omfattende, og man har begynt å anvende en ny taktikk. I stedet for sprede, mindre angrep benyttes koncentrerte masseangrep mot et bestemt område under gunstige værforhold. Angrepene avvikles på kortest mulig tid. I det siste store angrepet mot Köln deltok 1200 fly. Under de største angrep mot London ifor deltok aldri mere enn 600 fly, og de britiske bombefly har plass til adskillig større last enn de tyske. Over Köln ble det lørdag kastet ned mere enn fire ganger så meget sprengstoff som det noen-

Hvert bombefly har en besetning på syv mann, og for hver mann i luften må man ha tyve på jorden. Briterne tapte 44 fly under angrepet på Køln, eller mindre enn 4 %. Man regner 10 % tap for å være grensen, og tapene denne gangen var relativt meget små. Køln har 800 000 innbyggere. Den har en stor krigsindustri og er et viktig trafikknutepunkt. Angrepet har hatt en sterk psykologisk virkning i Tyskland. Det tyske propagandappaarat er preget av stor forvirring, og det er betegnende at man har utnevnt Hilm er til chef for luftvernet. Igår natt, 48 timer etter angrepet på Køln, kommer meldingene om et nytt masseangrep mot Essen, selve hjertet av Ruhr, med 1066 fly. Siden vil også de amerikanske bombefly delta i angrepet. Om bomkingen av Køln og Essen er et varsel om den skjebne som venter alle tyske byer. Nyhetene onsdag kveld:

Nyheter onsdag kveld:
Vetfronten. Det meldes om et nytt britisk bombetakt mot Tyskland inatt. Britiske bombefly angrep på Essen og andre mål i Ruhr, men angrepet antok på langt nær det omfang som natten før. Store skader ble voldt, men røk fra brandene som ble antent natten før gjorde observasjonene vanskelig. Andre fly angrep kysten fra Holland til Bretagne, dessuten ble det lagt mine i fiendtlig farvann. 14 britiske fly savnes. Dagslysoperasjonene over Nord-Frankrike fortsatte idag. Døkkene i Dieppe og forskjellige jernbaneanlegg ble angrepet. 9 britiske fly vendte ikke tilbake. I ettermiddag fløy britiske fly på over kanalen. - Times skriver i sine kommentarer til anrepene mot Køln og Essen de siste dager: Det kan ikke bli tale om nåde. De britiske angrep vil fortsette. Essen viser at Køln ikke var en isolert kjempeangrepstrengelse. Det anerkjennes nå overalt at man er nådd fram til en ny epoke i luftkrigen. - Goebbels har fått den vanskelige oppgave med sin propaganda å skjule røksøylene fra Køln. Det tyske nyhetsbyrå Transocean (som bare sender nyheter til utlandet) fremholder at man i Berlin anslår den flystyrke som angrep Køln til 700 fly. DNB, som bare sender ut nyheter som er beregnet på Tyskland, hevder at 76 av de angripende fly blir skutt ned, altså 6 mer enn kollegaen anslår hele den angripende britiske flystyrke til. Og mens DNB kaller angrepet et terrorangrep, blir det av den tyske kringkasting redusert til et "irritasjonsangrep". Etter en måned har det britiske flyvåpen utført 7700 dagangrep mot Frankrike med en gjennomsnittlig flystyrke på 250 fly daglig. - Noen få tyske fly gjorde skade og krevde en døfare i Sør-England inatt. - Etter to år siden idag meldte den tyske kringkastingsmedien Det tyske flyvåpen er det britiske helt overlegen. De tyske flyverne sier at de har ikke fått til å angripe en så svak fiende.

at de knapt kan få seg til å angripe en så svak fiende. Libya. I Libya er det oppstått en ny fase i kampene med tankslag og britiske framrykkinger mot aksens sambandslinjer. De tyske styrker angripes i ryggen. De britiske tropper har erobret en befestet stilling, Rotunda Signali, 50 km. SV for de britiske hovedstillingene. Dette betyr at det nå er lettere å gripe de tyske forsyninger som fienden i all hast forsøker å sende østover. Et nytt fiendtlig angrep mot Bir Hacheim, som holdes av franske tropper, slått tilbake. Den frie franske legion har ved et overraskende nattangrep satt 800 britiske krigsfanger på fri fot. Heftige kamper fortsetter nå øst de britiske minefelt, men kraftige sandstormer hindrer operasjonene.

de britiske minereit, men kraftige russiske angrep har ikke funnet sted i Russland. Dagens russiske kommunike melder at det ikke har funnet sted på østfronten i det siste døgn. I Ukraina har russiske guerillaførerne sprengt et jernbanetog i luften som transporterte rumenske soldattraupper. På Kaukasanfronten har russerne slått tilbake et tysk angrep med store tap. Det russiske flyvåpen er i uavbrutt offensiv langs hele den russiske fronten. - Det blir nå meldt at man tenner 6 eller 7 skip i en britisk konvoy til Lurmansk nylig er senket etter en 5 døgns kamp med det tyske flyvånet. De tyske meldinger om de britiske tap er 175 % overdrevet.

Tsjekkoslovakia. Det er nå henrettet 132 tsjekkere siden attentatet på He rich. Det har ennå ikke meldt seg noen med krav på den store belønningen

...som var oppstilt, anmodet meldes at det tsjekkiske og tyske politi blir oversvømmet med opplysninger som planmessig fører det på vikospor. USA. Men mener at De forente Stater vil utfordre en krigserklæring til

USA. Man venter at De forente Stater vil utferdige en krigserklæring til
Ungarn, Romania og Bulgaria en gang i denne uke. - Den britiske produksjons-
minister Oliver Lyttelton er kommet til Washington. De spørsmål han kommer
til å drøfte er forsyningene til de amerikanske styrkene i Storbritannia og for-
delingen av fly og artilleri til Kina og India.
Det gjelder om hvilket amerikansk luftaktivitet i det sy vestlige Stillehav.

Østen. Det meldes om øket amerikansk luftaktivitet i det SV Stillehav.

Nr. 107. Torsdag 4 juni 1942 kl. 19,30.

Tsjekkoslovakia. Tyskerne meldte i ettermiddag at bøddelen fra Oslo og Praha, Heydrich er død. Heydrich var SS' øverste gruppeleder og ble 38 år gammel. Ifølge den tyske meldingen som brukte dette sorgelige budskapet var han "en av de største personligheter som nasjonalsosialismen har skapt". En kommentator i London skriver idag at det er heller ikke sin orden at Heydrich har fått leve så lenge at han har fått vite at av 10 millioner tjekkere ikke en har villet gjøre krav på de 20 millioner kroner som var oppstillet som belønning for den som fant gjerningsmannen. - Siden attentatet er nå 157 tsjekkere blitt henrettet, deriblant en 60årig prest og hans hustru.

Vestfronten. Britiske kommandotropper foretok tidlig idag morges et nytt speidertokt i Bologne-Etaples-området på franske kysten. Verdifulle opplysnings ble innhentet av landgangstroppene, som nå er tilbake i England. Tapene var lette. Troppene ble under dekning av jagerfly ført ombord på de britiske marineenheter som lå utenfor kysten. Mannen som planlegger disse toktene, Lord Louis Mountbatten, er nå i Washington, der han drøfter forskjellige militære spørsmål med de amerikanske stabssjefer. - De kanadiske styrker i Storbritannia er nå nettopp ferdig med en omfattende manøvre som har vart i 22 dager. - Mens britiske tropper gikk iland i det tyskokkuperte Frankrike gikk britiske bombefly til et kraftig angrep mot Bremen. Dette er det fjerde store britiske flyangrepet mot tyske byer på 5 døgn. Også havnen i Dieppe og flyplasser i Nederland, Belgia og Frankrike ble angrepet, dessuten ble det sluppet miner i fiendtlige farvann. Etter alle disse operasjoner savnes 12 britiske fly. Igår utførte det britiske flyvåpenen i alt 4 hovedangrep mot Frankrike. I ett av angrepene deltok 200 fly. Bl.a. ble Cherbourg, Cap Grinez og andre mål angrepet. Ingen britiske bombefly gikk tapt, men 4 jagerfly savnes. - Noen få tyske fly angrep SØEngland inatt. Angrepet krevde få ofre og gjorde liten skade. Ett av de angrepende tyske fly ble skutt ned. 4 tyske fly ble ødelagt over Frankrike. - Betydn ingen av de franske dagslysangrep framgår av advarselen til de franske cementarbeidere om at franske fabrikker vil bli bommet. - Det blir meldt at tirsdag ... tok tilsammen 1000 fly i dagslysoperasjoner over Tyskland. Det vil si at det tilsammen fløy over 2000 britiske fly over Tyskland på 24 timer.

Libya. Voldsomme kamper og kraftige sandstormer fortsetter i den utstrakte slagmark i den libyske ørken. Begge parter foretar angrep og motangrep. I dagens britiske Kairokommunike heter det at en italiensk avdeling forsterket med tyske panservogner har forsøkt å angripe Bir Hacheim, som blir forsvarst bly frie franske styrker, men angrepet førte ikke fram. 7 tyske stupbombefly ble skutt ned. Som tidligere meldt har britiske tropper besatt Rotunda Signali som ligger 80 km. vest for de britiske hovedstillingene. Fra dette punkt blir det rettet voldsomme angrep mot aksens forsyningsslinjer. Tyskerne er også drevet ut av den befestede stillingen Tamar (?), som ligger 10 km. vest for det viktige veiknutepunktet Naiprisch. Reuter melder at nye britiske tanks er satt inn i slaget, og Hurricane jager-bombefly har angrepet fiendtlige kolonner vest for Bir Hacheim. Det er første gang denne type fly er satt inn på dette frontavsnitt. Tmini, Derna og mål på Sardinia er også bombet. 8 fly savnes.

Russland. I Russland har det bare vært lokale operasjoner, og det siste russiske kommunike melder at det i siste døgn ikke er inntruffet noe av betydning. England. De engelske kullgruber skal stilles under statskontroll under ledelse av den nye minister Gwillym Lloyd George, som er sønn av den berømte premierminister fra forrige verdenskrig. Arbeidernes lønninger etc. vil bli tatt vare på av et særstyre. Planene er trukket opp for en almindelig rasjonerering av brensel.

Østen. 3 japanske skip på tilsammen 22 tusen tonn er senket av allierte ubåter på tokt i det SV Stillehav. Østersøyene i den Bengalske Bukt og Raboul på New Guinea er angrepet av allierte fly. På Ladagskar er 2 framstående marineoffiserer blitt skutt. - Under det japanske angrep mot Dutch Harbour på Aleutene ble det voldt liten skade. Churchill har opplyst at 4 japanske ubåter (og ikke tre som tidligere meldt) ble senket under japanernes mislykkete forsøk på å angripe Sidneys havn.

Avg fra 30
1942 pol.

2865

2965

41

108

1942

5/2 årg.

LONDON - RADIO

Nr. 106.

Fredag 5 juni 1942 kl. 19.30.

Libya. Dagens britiske Kairokommunike melder at et nyt kraftig tysk og italiensk angrep mot Bir Hachim ved sydenden av den britiske linje er slått tilbake. Bir Hacheim blir som kjent, under ledelse av general Koenig fra Italia, forsvar av fri franskmenn og delvis av britiske og britiske tropper. I tillegg til enkelte nederlag i Libya, der ikke er spesielt betydelige, har britiske tropper i Libya telegrafeferer at general Ritchie fører fram store for- og britiske panserdivisjoner etter ferde til å sia til. Det britiske fly- og et stort og kraftig eskortert fiendtlig handelskip er torpedert og senket i Middelhavet av britiske fly. 6 fly savnes etter alle disse operasjoner, men Russland. Dagens sovjetrussisk kommunistiske melder at det ikke er noen vesent- tilsigende angrep slått tilbake. I Å Krimfronten er 5 tyske angrep slått tilbake. Bygda er tyskerne forsiktigt å lage en kile i de russiske linjer. Russerne lot dem slippe inn, men lot så artilleriet spille opp, og tyskerne ble trukket til å trekke seg tilbake. Det er tegn som tyder på at tyskerne og finnene forberedr et nytt angrep mot Murmansk. Skipsruten til Arkangelsk er nå isfri, og dette betyr en stor hjelpe for Murmansk, som har en for liten bavn til å ta imot store konvoyer med forsyninger. Hitler og Mussolini har vært på besøk hos feltmarskalk Mannerheim i Finland. I London mener man at dette viser Hitlers fortvilte behov for tropper til krigs- fronten. Et stor formasjon av britiske jagerfly satte kurs over Kanalen og etterfulgt i retning Boulogne Calais. Nærmore opplysninger foreligger ikke. Krat ble havnen i Dieppe og flyplasser i Holland og Frankrike angrepet. Noen få tyske fly slapp innatt heretter skader på den engelske kyst. 1 person ble skadet. - Etter 1000 flystyrkelet mot Kjøn foretar tyskerne nå en systematisk evakuering av befolkningen, så snart som det desorganiserte trafikksystem tillater det.

DANMARK. Det er idag Danmarks 94 grunnlovsdag. Den tidligere danske Mandelsministeren Christmas Müller, som nylig er kommet til London, uttalte idag at 98% av den danske befolkning er antinasistisk, antihitler og antitysk. På frihetsdagen ønsker Danmark å vise verden at det ikke er noen forskjell på Danmark og de andre allierte landa.

YENE I Stillehavet er slått tilbake. Et japansk slagskip og et hangarskip ble alvorlig skadet. Angrepet som ble utført av japanske flåte- og flystyrker begynte igår og varer ved, idet de amerikanske fly forfølger de slagne japanske styrker. - 2 japanske ubåter til og sannsynligvis en tredje er senket utenfor kysten av Australia. Ialt er nå 6 eller 7 japanske ubåter senket i dette farvannet på kort tid. Det britiske admiralitet melder at de japanske meldinger om at et britisk slagskip av Queen Elizabeth-typen og en krysser skulle være senket under et angrep mot havnen i Diego Suarez på Madagaskar savner ethvert grunnlag. - Den største militære konvoy som hittil har forlatt England er nå kommet vel fram til India uten å ha sett noe til hverken fiendtlige fly eller skip underveis. Konvojen var så stor at den måtte losse i flere havner, og bragte med seg store mengder av mannskap og materiell. Tsjekkoslovakia. Igår ble 24 tsjekkere til henrettet som represalier for Heydrich død. Tilsammen er nå 181 tsjekkere skutt siden attentatet på Heydrich. Det foreligger ikke noe som helst om at de 181 hadde noe som helst med attentatet å gjøre.

USA. I USA blir nå mere enn 2 skip sjøsatt om dagen, og det neste offisielle mål er 3 skip om dagen.

I tilleggsprogrammet talte redaktør Øksnevad. Søndag 7 juni taler kronprins Olav.

26 JUNI 1942

Mappe

Ekspl.

Arg.

O.V.

110
1942
A
1942
O.V.

110.

Lørdag 3. juni 1942 kl. 19.30.

Slaget ved Midway-øyene. Sjefen for den amerikanske Stillehavsfleåten melder i sitt siste kommunike at den japanske flåten ser ut til å trekke seg bort, og at man mistet kontakt med den i natt. Hittil er det meldt at japanerne har hatt følgende tap: 2 hangarskip og antakelig et flydje senket med alle ombordværende fly, 3 slagskip er skadet, hvorav én alvorlig, 4 av 6 kryssere er skadet, hvorav én alvorlig, 3 transportskip er skadet og én destrøyer er senket. Man har ennå ikke fått fullstendig detaljer om sjøslaget ved Midwayøyene, men det framgår av admiral Nimitz' kommunike at japanerne har fått et fullstendig nederlag. Manchester Guardian skriver idag at det slag som nettopp er utkjempet overstiger alt som hittil er hentet i Stillehavet. Midwayøya ligger 1300 mil fra Pearl Harbour. Pearl Harbour er ikke bare base for den allierte flåte, men den er også en base som beskytter den strøm av trafikk som går mellom Amerika og krigsskueplassen her. Det er grunnen til at japanerne kom hele 2500 mil fra sine hjemlige havner for å angripe Midway. Slaget ved Midway minner om slaget i Koralhavet, men den amerikanske seier er ennå større. Den kommanderende admiral for den amerikanske marine, King, meldte igår at en ny flåtefraflytning er under utvikling i det nordlige Stillehav.

Libya. I Libya ble de allierte igår tilbake et angrep av fiendens mekaniserte hovedstyrker i den midtre del av slagfronten. Et nytt fiendtlig angrep mot El Alamein ble også slått tilbake. Britisk artilleri stanset igår et angrep som fiendten hadde satt igang mot det viktige veiknutepunktet Knightsbridge. Veret er nå kjøligere og sikrhetseten bedre. Dette har ført til økt aktivitet fra det britiske flyvåpens side. Et telegram fra Aleksandria forteller at det britiske fly stod igjen opprettholder en skarp patrulje langs kysten av Nord-Afrika og at de rettet lynangrep mot aksens konvoyer. I dagens Kairo-kommunikat heter det at britiske flystyrker har rettet nye vellykte angrep mot fiendtlige kolonner. Den øverstkommanderende for de britiske tropper i Libya har sendt ut en dekserd der han uttaler at "Dere har gjort et godt arbeide. Hold fram slik og vi skal klare fienden".

Russland. Fra Russland blir det lørdag morgenen rapportert at det var et tysk angrep mot byen Sevastopol pågått nå på fjerde dagen, men det meldes at de tyske styrker nå har trukket seg tilbake med store tap. Tyskerne benyttet seg av angrepet både av land- og flystyrker. De tyske tap i luften over Sevastopol har vært 38 fly på tre dager. I et tillegg til det russiske kommunikoat fortelles det om skjerpet virksomhet på Leningradfronten. Tyskerne etterlot 500 mann i falle. På Kalininfronten tapte de 400 mann. Siste uke tapte tyskerne tilsammen 328 fly mot 154 russiske.

Vestfronten. Britiske fly fra jagerkommandoen angrep inatt fiendtlig flyplasser i Nederland og Nord-Frankrike. Alle de britiske fly vendte tilbake i god behold. Andre fly angrep fiendtlig luftfart utenfor de frisiske øyer, og senket et middelstort fartøy. I ettermiddagen ble en stor britisk flystyrke iaktatt på vei mot Nord-Frankrike. - Luftfotografiene fra Köln viser at Danskirken bare er lettere skadet av lufttrøbbel. Bildene viser allers uhyggelige vidnesbyrd om hus som er styrtet helt sammen etter et sterkt skudd i alle strøk av byen. - Den britiske produksjonsminister Oliver Lyttleton oppholder seg nå på en reise i De forente stater. Han har inspirert Ford-fabrikkene og Chryslor-fabrikkene i Detroit. I et intervju ble han spurta om Storbritannia kan forsøke med 1000-fly-angrepene mot Tyskland. "Det er ikke spørsmål om vi skal forsøke med massangrepene over Tyskland. Spørsmålet er hvor meget de skal økes." I forbinnelse med den amerikanske krigsprøduksjonen uttalte produksjonsministeren at for De forente stater er det ingen maksimumsgrense. - Fra London ble den franske befolkning idag gitt en alvorlig advarsel til å forlate kysten fra den belgiske grense til Pyreneerne: "Vi vil oppfordre alle til å flytte ut så snart som mulig. For den som ikke kan reise vakk" heter det i advarselet, "Gjelder det at han først og fremst skal sørge for sin egen sikkerhet. Frihetsarmeen har bruk for deg!" - Den britiske minister for flyproduksjonen opplyser at det framdeles blir bygget nye flyfabrikker i Storbritannia og at alle de flyene som deltek i angrepet mot Köln var produsert i England.

Dette nummer av LONDON - RADIO er nummer 200 siden starten, idet vi ga ut 90 numre i forrige årgang.

26 JUNI 1942

1350

LONDON - RADIO

Ms. 114.

Tirsdag 9 juni 1942 kl. 19.30.

Mappe 41
Ekspl. III
Arg. 1942
O.V. Pk
Jn. 2 Årg.

Utenrikskronikk ved Arne Oeding

Det var Tyskland som måndeler å erobre Norge. Og det er vi langt tilbake siden våre tropper i Nord-Norge nedlavapnene. Dette har dog ikke vært det siste i norsk historie og jo nærmere brødt sig inn i historien din. I Kongeriket Norge var den siste overraskelse under denne krigen. Det var ikke noe som var vansklig for vestmaktene og det av mange grunner. Allé de demokratiskes styrke var sårlig forberedt på krig, og ikke mindst vårt land. Den farligste feilvaregning som demokratiene gjorde sig skyldig var at de bevisst eller uavvist bygget på estimeringer fra forrige verdenskrig når de forberedt sig til denne. I forrige verdenskrig klarte vi å holde oss utenfor. Men alt den gang var det en retning innen de tyske marineoffiserer som var imot at den tyske flåten skulle ligge innestengt i Helgelandshukten, og altent var ikke kampen i Tyskland før denne retning bleitt deu hekkende innen den tyske flåtesideleie. Admiral Wegener har utgitt en bok hvor i blir beridet at den tyske flåte under forrige verdenskrig skulle ha forsøkt å gi seg til havs over Danmark og Norge. Dette var til ingen nytte så lenge den lå innesperret i tyske hanner. Forsøket ville ha vært ifølgelig, men var det først litt gjennomslit at Tyskland hadde kusket bryte den økonomiske fortindelse mellom de nordiske land og Storbritannia, og de norske fjorder ville ha vært ypperlige utdøbsaser. Disse tyske teorien var ikke kjent i Norge, eller man tok dem ikke alvorlig nok. Ellers ville vår mistanke ha blitt vært da tyskerne etter at nasjonsmen kom til makten begynte å vise en påfallende interesse for den norske Ryst. Vi trakk ikke det var mulig for tyskerne å klare en invasjon sjøveien så lenge engelskmennene var bæren i Nordhavet. Vi var ikke oppmerksomme på at den militær-tekniske utviklingen hadde skapt en ny situasjon. Det skyldes utviklingen av flyplanene som var et helt nøytral regel vansekning for krigsskip og transportskip å lande. Det var også ifølgelig ekke vidje. Det var ikke i dette rekke følge at man ikke valgte over Narvik at tyskerne i denne krig angrep Norge. Det var mange faktorer. Det var vist sig at tyskerne har vært i stand til å få med det over hodet på annen måtr. Den viktigste grunn var at den tyske krigsmakten bevegde lage som en høire flanke i kampen om Atlanterhavet. Et tysk marineoffiser har nylig utgitt en bok "Krigsfører erobrer Norge", hvor han uttaler: En militær erobring av Norge er viktigst betyr for kampen mot Storbritannia i motsetning til vår ligge lenger for oss. Tidligere sporet de britiske dyer oss ute. Chiffen på dennekortet gir i samme tider et tydelig bilde av hvor innenkomst den tyske flåten har ivrit sig i Helgelandshukten. Det var berigig å ferdes på det øvre hav, men hvad hjalp det når etterhånden var nødt til å gå tilbake til det gyselige, trange huklet land som ikke stoermakt så lite om sig når det gjaldt å sikre sig en kystlinje.

Under kampene i Norge behøvde man både skip og torpedobåter adskiltige skip, men den britiske flåten kunne ikke gi oss den hjelp som trengtes så lenge de tyske fly hadde herredømme i luften over hele Sy-Norge. Storbritannia var i stand til å sende 200 000 menn til Norge, og dermed var feltet godt utstyrt. Det kunde kanskje ha vært mulig å holde Nord-Norge, men det ville ikke ha vært meget både av skip, fly og materiell, og det kunde Storbritannia den gang ikke avse.

Tyskerne var for optimistiske når de trodde at invasjonen av Norge skulle avgjøre kampen om Atlanterhavet. Men fra den nye flåtestasjonen i Trondheim og havner i Nord-Norge kan tyske krigsskip stadig true de britiske forbundseslinjer mot Russland. Dermed kintes store britiske sjøstridskrefter til disse farvann, som eiters kunde vært satt inn unntaksteds.

Vi nordmenn var lite vært til selvstendig utenrikspolitikk. Under dansketiden blev den ledet fra Kjøbenhavn, og i sitt fall i Napoleonstiden i direkte strid med norske interesser. I unionstiden med Sverige blev utenrikspolitikken ledet fra Sverige. Den gang hadde det ingen avgjørende betydning. Det skandinaviske halvøya var et fredelig hjørne, og det inntraff ingen forandring etter 1806, da Norge begynte sitt liv som selvstendig stat. Vi var optatt av egen og kulturelle problemer. Vi kunde i fred drive vårt byggende arbeid fordi vi lå i ly av den britiske flåten. Vi har nu lært at

Onsdag 10. juni 1942 kl. 19.30.

2 ARE.

- 2 -

dette ikke lenger er tilfelle. Kampen mellom forskjellige makter, ideer og kulturer omspenner idag hele jordkloden. Norges fremtidige skjebne avhenger av mange faktorer. Men en oppgave er klar. Vi må forsøke med et nyt tysk overfall og vi må sørge for forsvarer at vår landes livsverd, som om de allierte skulle hindre Tyskland i å bygge opp en makt som kan beskyttes effektivt ved kystbatterier og ikke gjennom landet når vi mist at vi trenger et samarbeide som er fast organisk og i rørt. Vi må for alle frie folk må være et universelt demokratiske forbund som kan opprettholde freden ved hjelp av et internasjonalt politisk. Men et slikt forbund skapes ikke på en dag. Mens vi ventet på det må vi arbeide å utbygge et politisk og militært samarbeide med de folk som har de samme idealer og de samme interesser som oss.

Kveldens nyheter :

Libya. Slaget i Libya raser nu på tredje ukens. Kommunikat fra Kairo melder om ny britisk medgang. En av de kritiske kommandører som opererer vest for den såkalte heksegryte har tatt mange fanger. Fienden settet et kraftig angrep mot Bir Hacheim, men blev sist i natten voldsomme kampene. I Knightbridgeområdet har det vært liten virksomhet. Rommels gjentatte angrep mot Bir Hacheim har ikke ført frem etter ni dagers uophørlige kamper. De franske styrker avsllo for femtegang opfordringen om å overgi sig. En amerikansk krigskorrespondent uttaler at det slag som nu pågår i heksegryten mellom Rommel og de allierte styrker, som avslutter gryten fra tre sider, i intensitet og bitterhet overgår alt hvad man hittil har sett.

Russland. Tyskerne har gjenoptatt sin offensiv ved Leningrad. De har satt i gang et nettig angrep mellom byen og Valdai-fjorden. Russene går til motangrep. De finnstanke heftig i Valdai-fjorden. Etter et angrep mot 300 tyskere. Russisk artilleri drøpte 1500 tyskere på krigsskogenfronten. De russiske styrker i Seversk og Stalingrad har også et stort angrep og forleiret sine stillinger. Her har tyskerne fått seg et stort offensiv med tanks og fly. Kampene ved Sebastopol og Kertsjfronten stilte innenfor og desember ifjor, da 30 000 tyskere forsvarte byen. Nå har Sebastopol har truet tyskerne i ryggen i seks måneder. Nærer setter Hitler alt inn på å få sett den hvis han skal gjøre fronten mot Venirkus. Vår krigskorrespondent i Moskva melder at minst 400 tyskere dreppt daglig på hvert enkelt frontavsnitt selv om de ikke spesielt nevnes i nyhetene. Den tyske arme i Russland er i ferd med å forblø.

Vestfronten. Britiske bomberly fornyet sitt angrep mot Rhinområdet i natt. En kraftig styrke angrep industridistrikter og fortsetten dikkene i Dieppe og flyplasser i Nord/Frankrike og Nederland. Den britiske marines yngste aktive offiserer var med under krefningen overfor Belgias kyst forleden. Lederen var 25 år og yngstemann 22. Patruljen vendte tilbake i god behold etter å ha senket en torpedobåt og skadet en annen.

Frankrike. Der foregår en betydelig forstørrelseskamp ved den franske kyst. Kommande festninger bygges i et område av 40 km's dybde. I alt opereres tre forskjellige forsvarsstillingar. Londonas kringkasting har gitt franskmennene i kystdistrikten advarsel om at de lever i faresonen og at alle som kan skal måtte reise vika.

Det asiatiske feltet. Patruljer av den amerikanske stillehavsflethe forfølger de japanske krigsskip som ble beseiret ved Midway. Et spennende har skildret slaget. Et av de spanske hangarskip som ble senket var på 27 000 tonn og tilhørte den øverste klassen japanerne har bygget. Et annet hangarskip ble satt i brann og er sannsynligvis gått tapt. Hele tiden mens hangarskipene brant fløy japanske fly omkring i luften. De hadde ikke andre landingssteder enn sjøen eller det brennende dekk. De fløi over skipene, forsvarer og kom tilbake i en ständig ring. General Arnold, øverste chefen for den amerikanske hær flyvåpen, har sendt et lykkesknings-tegram til de amerikanske flyvere som spilte en så glimrende rolle under kampene. I de seks måneder kriggen i Stillehavet har vært har amerikanske fly senket 33 japanske krigsskip og 44 andre skip.

Fra Amerika er det kommet melding om at et sjøslag finner sted i det nordlige Stillehav utenfor Alaska.

Nr. 112.

Stillehavet. Ifølge nye opplysninger fra Washington idag var de japanske tap i sjøslaget ved Midway ennå mer alvorlige enn før oppgitt. Fullstendige opplysninger foreligger ennå ikke, men amerikanerne regner foreløpig med at 16 japanske krigsskip ble senket eller skadet. Japanerne har hittil innrømmet følgende tap: 1 hangarskip senket, et innet sterkt skadet, en krysser skadet og 36 fly tapt. Det japanske folk er imidlertid gjennom de japanske avisene blitt forberedt på større tap. Den øverste kommanderende for den amerikanske flåten, admiral King, opplyser at landfly har en stor del av æren for seieren. En ung amerikansk flyver, Gay, har gitt en skildring av slaget. Gay forteller at han i sitt torpedo-bombefly observerte 3 japanske hangarskip hvorav de to er Japans to største, Caga og Agaki. Han forsøkte å bombe de to hangarskipene, men styreapparatene ble skutt vekk, og han måtte nødlande på sjøen. Fra sin gummibåt så han imidlertid andre amerikanske torpedofly fortsette angrepet. Han så det ene hangarskipet gå ned, mens det andre begynte å brenne og fikk så sterk slagside at det er lite rimelig at det greide å holde seg oven vanne.

Libya. Det voldsomme slaget i Libya fortsetter. Et nytt kraftig fiendtlig angrep mot Bir Hacheim ved solnedgang igår, er blitt slått tilbake av den franske garnison som ble støttet av britiske panser- og motoriserte styrker. Angrepet som ble tilbakevist igår var det 11te mot Bir Hacheim, som nå betyr er stadig trussel mot Rommels utgangsstillinger. En britisk offiser har skildret de tyske tropper idet de trakk seg tilbake igår: Fienden ble fullstendig overrasket, uttalte han, og løp forvirret i alle retninger. I de 14 dagene den nye tyske offensiven i Libya har vart, er nå over 1000 fiendtlige panservogner og 47 fiendtlige fly ødelagt og hundrevis av soldater faldt.

Italia. For 2 år siden idag erklærte Mussolini Storbritannia krig. Siden den gang har Italia tapt Etiopia, Italiensk Somaliland, Eritrea og har i 2 år lidt nederlag i kampen om Malta. Dessuten har de lidt knusende nederlag i Libya. Dessuten er en god slipp italienske fly og en god del skip gått tapt. Mussolini har offentliggjort en lang liste britiske krigsskip som er senket i denne tiden av italienske styrker. Det riktige er at Storbritannia i de områder det kan være tale om (Middelhavet) på disse to år har tapt 1 slagskip (ved angrep av tyske fly), 7 kryssere (vesentlig på grunn av tyske flyangrep), 15 jagere hvorav 1 muligens er senket av italienerne. De italienske framtidsutsikter er alt ennet enn lyse. Vi refererer en italiensk kommentator: "Hvis England vinner, så taper vi. Hvis Tyskland vinner, så er vi fortapt."

Polen. Den polske statsminister, General Sikorsky, har sendt de allierte og nøytrale lands regjeringer en note som inneholder en protest mot den nye temperølge som Hitler nå har satt i gang i Polen. Det opplyses i noten at i 18 polske byer er oppsatt galger. Det er særlig åndsarbeidere og i den senere tid en rekke jernbanefunksjoner som blir hengt. Skolebarne i Oberschlesien blir utkommandert til å se på hengingene. Den polske regjering krever at de forbrytere som er skyld i dette barbri blir trukket til ansvar.

Russland. Sevastopol holder framdeles stand mot de tyske angrep. Russernes linjer er ubrutte, Izvestia kommenterer situasjonen idag slik: Stillingen ved Sevastopol er alvorlig. I en nordlig sektor av fronten har tyskerne tapt opp til 2500 mann på en dag. - Russiske flyvere og artilleriet har skutt ned 116 tyske fly over Sevastopol de siste dager. Sivilbefolkningen har uskadeliggjort 1000 vis av bombardement. - Mellom Valdai og Leningrad har tyskerne satt igang flere storstilte angrep. Ved Ilmensjøen er busserne gått til motangrep, og er ankomne steder trenget sammen de tyske linjer. - Innsporet til Arkangelsk er nå åpent for skipsfart. Dette innebærer flere fordeler. Saledes blir det nå kortere vei å transportere krigsmateriellet til slagfrontene, og det betyr en god avlastning for Lurmanskbanen. Dessuten slipper de allierte konvoyer å gå for nærmekysten.

England. Britisk og amerikansk krigsproduksjon vil heretter bli planlagt i fellesskap som om det gjaldt for det enkelte land. - Visestatminister Attlee opplyste i Underhuset idag at i krigens første år (altså inntil 2. sept. 1941) var de britiske totaltap (falte, sårede, fanger) 183550 offiserer og menige, 25000 engelske gutter utdannes nå til sjøen. Skoleskip er Scotts berømte "Discovery". Utdannelsen varer i 5 år.

L O N D O N - R A D I O

Nr. 113.

Torsdag 11.juni 1942 kl. 1930.

2.3kg.

Ny engelsk-russisk allianse. Storbritannia og Sovjetsamveldet har idag underegnet en alliansetraktat. Den binder de to land til å føre krig mot Hitler-Tyskland til den endelige seier er vunnet, og forplikter videre de to land til nært samarbeid og gjensidig hjelp for å bevare freden etter krigens sluttpunkt. Et kommunique som er sendt ut i Washington idag sier at myndighetene og folket i U.S.A. fullt ut bifaller dette skritt, som er i full overensstemmelse med Atlanterhavskonferansen. På vegne av den norske regjering i London uttalte utenriksminister Trygve Lie: Den norske regjering hilser denne avtale med glede. Storbritannia er vår første allierte. Det står idag sterkere enn noensinne. Dets flåte vokter alle hav. Sovjet-Samveldet, som er et stort land, har gitt uttrykk for sin sympati for Norges sak, fører idag en stor og heroisk kamp. Disse to lands samvirke er den beste garanti for seieren og for Norges trygghet i framtidon. - Avtalen ble offentliggjort samtidig idag i London og Moskva. Den er undertegnet av den russiske utenriksmannen Molotov og premieminister Churchill. I forhandlingene deltok dessuten Maiski og general Isajev, Attlee og Eden. Avtalen betegner et nytt kraftig våpen i kampen mot det nazistiske Tyskland. Det er oppnådd full overensstemmelse mellom de to parter om nødvendigheten av å opprette en 2. front i Europa. Avtalen omtaler også økede leveranser av fly, tanks og annet krigsmateriell fra Storbritannia til Sovjet-samveldet. Avtalen faller i 8 artikler.

Artikkelen 1 påtar Storbritannia og Russland seg å gi hverandre militær og annen hjelp av enhver art i kampen mot den felles fiende.

Art. 2. Her forplikter de to land seg til ikke å sluttet noen separatfred med Tyskland eller dets allierte.

Art. 3 inneholder en erklæring om at de to land vil søke samarbeide med likesinnede stater for å sikre freden og gjenoppbygningen i Europa etter krigens sluttpunkt.

Art. 4 slår fast at om en av partene etter krigens angripes av Tyskland eller den annen stat, vil den annen part yte full hjelp. Denne avtale skal stå ved makt i 20 år eller til et betryggende internasjonalt fredsvern er istandbragt.

Art. 5 forklarer at Storbritannia og Russland vil fortsette det vennskapslige samarbeide også etter krigens sluttpunkt. Ingen av de to land vil etterstrebe territorial vinning for seg selv og akter ikke å blande seg inn i andre staters indre anliggender.

Art. 6 omtaler at de to parter vil yte all den økonomiske hjelp de er i stand til for å få Europa på foten igjen etter krigens sluttpunkt.

Art. 7. Ingen av partene må sluttet allianse eller ta del i koalisjoner som er rettet mot den annen part.

Art. 8. Pakten skal ratifiseres i Moskva i løpet av kortest mulig tid.

Libya. Den tyske overkommando melder idag at Bir Hacheim er inntatt med storm i morges. I London foreligger ennå ingen bekrefte meldingen, men den engelske presse kommenterer meldingen med å si at selv om den skulle vise seg ikke å være sann, har seieren vært dyrekjøpt for tyskerne. De allierte har ytet hardnakket motstand i 14 dager, og tusenvis av tyske lik ligger strødd utover slagmarken. Hitler har øyensynlig gitt general Rommel ordre om å innta Bir Hacheim for enhver pris.

Storbritannia. En stor avdeling av De forenede staters flåte tjenestgjør nå sammen med den britiske i britiske farvann. - Den britiske produksjonsminister har opplyst at den engelske flyproduksjonen er blitt fordoblet i løpet av de siste 12 måneder, og at England nå bruker 60 pct. av sin veldige nasjonalinntekt til rustningene. Britiske fly har inatt operert over Holland og Belgia, og bombet kraftstasjoner og jernbaner i Frankrike.

Russland. Slaget om Sevastopol raser nå på syvende dagen. Tyskerne har kastet inn veldige masser av tank og artilleri, men tross dette holder russerne stand og har endog enkelte steder gått til totangrep. Ved Kharkov har tyskerne satt igang nye kraftige angrep.

Tsjekkoslovakia. Den tyske presse er fremdeles taus om den fullstendige ødeleggelse av en liten tsjekkisk landsby som represalier for mordet på Heydrich.

Nr. 114.

Fredag 12.juni 1942. kl. 1930.

2årg.

Den engelsk-russiske allianse. Den engelsk-russiske traktat er blitt hilst med begeistring av hele Det britiske samveldet, Sovjetunionen, De forente stater og av de sydamerikanske nasjoner. Pressen i alle disse land har kommentert traktaten, og særlig festet seg ved de fire punkter som lover opprettelse av en ny europeisk front i 1942, at ingen av de kontraherende parter øker noen territorial vinning, full støtte fra England og Amerika til Russland og løftet om nære samarbeid etter krigen for å sikre freden. Traktaten er i fulloverensstemmelse med Atlanterhavspakte, hvis viktigste bestemmelser som kjent var at England ikke skulle索取 territorial vinning, at alle folk selv skulle få velge sin egen styreform, ha samme adgang til råstoffe og å sikre alle folks velferd og trygghet etter krigen. Traktaten kom som en fullstendig overraskelse på tyskerne for ingen meddelelse om Molotovs reise til London og tilbake igjen til Moskva og ingen rykter var sivert ut før traktaten forelå ferdig og undertegnet i London og Moskva kl. 18 i gårkveld. Det er betegnende at pressen i Tyskland og de tysk-okkuperte land ikke hadde noen kommentarer idag. - Det meldes at Hitler igjen har sendt ut en fredsføler via Ankara.

England. Engelske bombefly har oppnådd fulltreffere på 2 tyske skip utenfor den nethlandske kyst. Dessuten har det britiske flyvåpenet bombet lektore og kanonstillere i Holland og jernbaner i Belgia. Fra London er det nå sendt ut en advarsel også til de hollandske arbeidere i fabrikker som arbeider for tyskerne om å bringe seg i sikkerhet, da disse fabrikker vil bli hensynsløst bombet av englanderne.

Egypten. Det britiske hovedkvarter i Kairo har idag sendt ut et kommunike om at britiske panseravdelinger har angrepet tyske avdelinger øst for Kama. De britiske tropper har oppnådd sin hensikt med forsvaret av Bir Hacheim. Rommen har hensynsløst kastet inn store mengder av tanks, artilleri og panservogner og lidt store tap, mens general Ritchie vandt tid til å omgruppere sine tropper. - Britiske bombefly har nå bombet Heraklion på Kreta fem netter i træk.

Russland. Slaget om Sebastopol er nå kommet inn i en alvorligere fase. Tyskerne har tapt 1500 mann her, men de kaster allikevel stadig inn nye avdelinger fra alle våpen. De russiske stillinger er intakt. Ved Kalinin raser nå voldsomme kamper. Russene driver fienden ut av byen og heftige kamper foregår i gatene. På Ishavsfronten har russerne skutt ned 96 fiendtlige fly. Det offisielle russiske kommunike melder bare at der pågår lokale operasjoner langs fronten. - Molotov har sendt ut en note til alle nøytrale land, der han opplyser tyskernes grusomheter i den tyskokkuperte del av Russland. Nøyaktige underforskelsen har bragt på det rene at denne terror ikke er utslag av enkelte soldaters tilfeldige ondskap, men er planlagt av Hitler. Han slutter med å si at Hitler og hans gjeng ikke vil undgå sin rettferdige straff. - Den amerikanske overkommando på Hawaii har sendt ut en meddelelse om at allierte flystyrker har vært virksomme i det syd-østlige Stillehav. Videre forteller ikke har forekommert noen japansk offensiv her siden midten av mai. - En japanske melding om at kinesiske troppestyrker skulle være avskåret i Chungking distriktet medfører ikke riktighet.

L O N D O N - R A D I O

Nr. 115.

Søndag 14 juni 1942 kl. 19.30.

Russland. Sebastopols forsvarere drev tilbake en rekke kraftige skyte av grep i hele går. Kampene fortsetter. Det lykkes russerne å jevne ut området som tyskerne hadde drevet inn i deres stillinger. Tyskerne har mistet 5500 mann på 2 dager; det er menige fra 22., 26., 50. og 170. infanteridivisjon. Tross dette kaster tyskerne stadig inn nye avdelinger tenkt og artilleri. - Syd for Kharkov øker kampene i voldsomhet entenheit rom flere og flere tropper og tanks blir kastet inn også i dette avsnittet, for å minskes trykket mot Sebastopol. Russerne logger dog mere an på å vinne tid, mens det for Hitler haster med å vinne en avgjørende seier, da det bare er 15 øker igjen til den russiske vinter setter inn, og han må regne med at felttegat til Kaukasus tar lang tid. Stillingen for russerne i Sebastopol er alvorlig, da byen ikke har noe oppland bak seg.

Libya. I Libya foregår hovedkampene syd for Acroma, hvor britiske panseravdelinger hadde heftige treffninger med fiender. Igår ble britene zidet mange flerdelige tanks. Kolonner fra 50. divisjon angrep italienerne ved El Adem. Rommel gjør nå sitt ytterste for å vinne seieren, men tross dette stod begge parter i sitt eget område etter kampene igår. Englanderne hevder at det er deres hensikt å få fienden til å føre fram mest mulig materiell og så slå til på vidielge ham.

Øverste Europa. Det britiske kommunike melder at igjen har Spitfires angrepet dokkor og jernbaner i det nordlige Frankrike. Det ble observert at tre locomotiver var tendt i brann nær Dieppe. Dette er forberedelser til viktigere operasjoner for å opprette den meget omstalte 2. front i Europa. Det ble likeledes observert store forsterkninger langs den engelske kyst, hvor tunge kanonen var ført opp. - Den tyske transportminister Grusomüller har uttalt at da de tyske jernbaner lides av nøytral på materiell og et overbelastning, må en til transport så vidt mulig overføres til konvoiene. - Brudenshaft er nå utnevnt til sjef for det sivile luftforsvar i Vest-Tyskland. Han har uttalt at det er umulig for tyskerne å flytte den ødelagte industrien fra de bombete distrikter og øster. - Lord Mountbatten, sjef for de kombinerte operasjoner, er kommet tilbake til England etter å ha vært i Amerika og konferert med de amerikanske krigssjefer. - En norsk lastebåt har senket en fiendtlig ubåt utenfor Montreal. Det reddete mannskip ble bragt inn til Montreal. - Den tsjekkiske utenriksminister Benes har krevet dødsdom over alle de som har ansvaret for grusomheten i Tsjekkoslovakia, og at de blir stillet for tsjekkisk militær domstol. Han holder Hitler og hans regjering personlig ansvarlig for terroren. Nå er 24 personer til blitt henrettet for attentatet på Heydrich. Deriblant tre kvinner, hvorav den ene bare var 18 år gammel. I alt er nå 386 tsjekkere henrettet. Tyskerne har gitt tsjekkerne et ultimatum hvorifor de krever oppslutning om attentatmennene. Ultimattet utløper torsdag klokken 20. - De fri nasjoners dag ble i dag feiret i England. I alt deltok 28 nasjoner i en stor parade med flag; tsjekkerne hadde fog bør sort bind om armen til minne om den landsbyen som ble rasert av tyskene. Denne dagen ble hilst med begeistring i alle allierte land. Churchill holdt en tale hvorifor han mintes alle dem som i de undertrykkede land arbeidet for frihetens sak. - I Glasgow talte sir Archibald Sinclair på et ungdommens møte om at den systematiske ødeleggelse av ungdommen er en av nasismens verste forbrytelser. Ungdommen i de allierte land vil få større oppgaver å løse etter krigen enn noen tidligere ungdom har hatt. Den må hjelpe til å vinne seieren og å sikre freden senere. - I Litauen får litauerne bare 40 % av hva rikstyskerne får, og der er utskrevet tvangsavlevinger fra bøndene. Men disse er så store at bøndene hverken er villige til eller kan produsere så meget som tyskerne krever. Det tyder på at det samme er tilfelde i Estland og Letland.

Russland. Fra Russland blir det meldt at de tyske angrep på Kharkovfronten er blitt slått tilbake, og at russerne på enkelte steder er gått til motangrep. Tyskerne har store tap i mannskap og materiell. Nye angrep mot Sevastopol, som nå har vært omringet i 7 måneder, er slått tilbake. I et Moskvatelegram heter det imidlertid at situasjonen er skjerpet på visse punkter, men tyskerne har hittil ikke gjort noen framgang. Ifølge en Stockholmmelding hadde tyskerne håpet å kunne ta Sevastopol på en uke. Tyskerne er nå imidlertid blitt klar over at de russiske stillinger ikke kan angripes fra luften, og at de kan holde ut atskillig lenger. Fra Moskva blir det meldt at alle våpenføre menn og kvinner i Sevastopol har fått utlevert våpen for å kunne avverge eventuelle fallskjerm - angrep. Skolene i Sevastopol holder eksamen i underjordiske lokaler, og underjordiske fabrikker fortsetter fabrikasjonen av spesielt viktige våpen. Det utkommer 3 aviser i byen hver dag og fra byens haver får man friske grønnsaker. - Tyskerne melder at en ny tysk - italiensk offensiv skal være satt i gang mot Leniningrad. De hevder også at det er landsatt tyske tropper bak de russiske linjer. - Hitler har så 2 øyeblikkelige mål. Det ene er å forbedre sine stillinger ved Kharkov, og det andre er å innta Sevastopol. Begge deler er nødvendig før han kan sette i gang sin meget omtalte offensiv mot Kaukasus. - I Østersjøen er i den senere tid ytterligere to tyske transportskip senket av den russiske østersjøflåte, og russiske ubåter har ved dristige angrep mot tyskokkuperte havner senket ennå en del båter. - Det meldes at det nå deltar en god del norske frivillige på den russiske siden på nordfronten. Det skal dreie seg om 4-500, hvorav de aller fleste er fra Nordland, Troms og Finnmark. De er vesentlig mellom 20 og 25 år. - Det fortelles at russiske flyvere har sluppet ned en mengde tyske oversettelser av den engelsk-russiske traktat over de tyske linjer. Traktaten er blitt møtt med tilfredshet i Ankara, der man tror den vil sikre en varig fred i Europa.

Libya. Voldsomme kamper raser nå nær Acroma, der Rommel kaster inn alle sine styrker etter at han ble slått tilbake fra El Adem. Den 8de arme foretar stadig motangrep. Dagens britiske luftkommunikasjon fra luftstyrkenes hovedkvarter melder at britiske fly har foretatt kraftige angrep mot fiendtlige tank- og motortransporter. En flyplass nær Derna er angrepet, og Iraklion på Kreta og Taranto i Syditalia. - New York-radioen har sendt ut en meddelse om at amerikanske fly har angrepet fienden i Svartehavet. Flyene kom fra Syria, og delvis fra Egypt. Det er første gang det er rettet slag mot fienden på det europeiske fastland av rene amerikanske styrker. Krigen trer nå inn i en amerikansk fase, uttalte New York-radioen.

Vestfronten. Britiske fly angrep inatt fiendtlige flyplasser i Nederland og Nordfrankrike og rangerbasegården i Abbeville. Det fløy noen få fiendtlige fly inn over England inatt, men det ble ikke sluppet noen bomber. I dag morges angrep britiske fly området utenfor Le Havre og Dieppe. En fiendlig konvoy på 3 skip ble angrepet utenfor Nederland. 2 av skipene ble skutt i senk. To britiske flyvere som utmerket seg ved mot og tapperhet under et angrep på den tyske marinestasjon i Trondheim nylig er blitt dekorert. Da maskinen begynte å brenne måtte de hoppe ut i fallskjerm. De ble skarpt forfulgt av tyske soldater og politi noen dager før de greide å unnslippe. Et møte i London i dag der 28 allierte land deltok har besluttet at skoleungdom etter krigen skal utveksles mellom de frie land. For å fremme vennskapet mellom de forskjellige land skal alle barn i folkekolen sendes et par måneder utelands for å lære et fremmed språk. Blant de deltagende land var Norge, Storbritannia, Danmark, Kina, Russland, Belgia, Tsjekkoslovakiet, Cuba, San Domingo, det frie Frankrike, Hellas, Jugoslavia, Jugemburg, Mexico, Australia, New Zealand, Sydafrika-Sambandet, India o. fl.

Norge. Kong Haakon mottok i dag i høytidelig audiens i den norske ambassade i London Islands første sendemann hos den norske regjering, Pjetur Benediktsson, som overleverte sine akkreditiver fra Islands riksforstander, Sv. Bjørnsen Østen. Tokiokringkasteren innrømmet i dag sine tap under slaget ved Midway-øya. Tapene her er de største hittil i denne krig, heter det. Som kjent tapte japanerne tilsammen 52 skip i skogene i Korallhavet og ved Midway.

Det er i dag årsdagen for istrandbringelsen av Magna Charta (fra 1250). Magna Charta's første grunnsetning er at ingen fri mann kan settes i fengsel uten å være dømt av sine jevnbyrdige og etter lov.

I tilleggprogrammet i dag hørte vi en reportasje fra kommanderende ad-

L O N D O N - R A D I O

Nr. 117.

Tirsdag 16. juni

Russland. Dagens russiske kommunike melder: De russiske tropper har i natt slått tilbake fiendtlige angrep mot Kharkov og tilføjet tykenerne store tap. Bare i et enkelt øyeblikk mistet tyskerne 22 tanks, 18 kanoner og hadde 900 falne. Ved Sebastopol har den røde arme og det russiske sjøforsvar slått tilbake heftige angrep. Det utvikler seg nu et nytt slag ved Balaklava, sør for Sebastopol. Tyskerne hadde her 400 drepte og 1700 sårede på en dag. Von Bock har nu ført frem en halv million mann på Kharkovfronten. Denne front er av avgjørende betydning for tyskerne. Det er her to viktige angrepsområder, et 60 km nordøst for Kharkov, og det andre 120 - 150 km sydøst for byen, ved Izium Bardenkovo. Tyskerne forsøker å drive en smal kile inn i de russiske stillinger ved hjelp av panseravdelinger på 90 tanks. Men hittil er ikke en tank ødelagt under disse forsøkene. Reuters korrespondent i Tyskland opplyser at meldinger fra Tyskland går ut på at det er tvilsomt om tyskerne kommer til å sette i verk en sommeroffensiv av så stort omfang som fjerårets. Hitler hadde oprinnelig tre mål i år: Leningrad, Moskva og Kaukasus. Truslen fra vest er imidlertid blitt så alvorlig at tyskerne antagelig kommer til å oppgi de to første og koncentrere sine styrker mot Kaukasus. Tyskerne mener at på den måten vil de kunne holde ut en god stund, mens en almindelig offensiv langs hele den russiske front vilde være for risikabel. Det foreligger tyske bekrefTELSEr på at Timosjenkos offensiv førspurret de tyske planer.

Libya. Kairokommunikeet opplyser at general Ritchie nu er ferdig med opmarsjeringen av sine styrker. De britiske og sydafrikanske styrker er nu blitt trukket tilbake fra sine stillinger i Ghasala. Denne bevegelse lyktes ved en dristig dekningsmanøver av en panserdivisjon som slo tilbake hårde fiendtlige angrep. De britiske luftstyrker hadde en god dag og gjorde stor skade på fiendtlige troppesamlinger. Aksestyrkene har altså ikke klart å isolere de britiske styrker ved fremstøtet mot Ghasala. Den vellykkede tilbaketrekning av troppene tilbakeviser tyskerne påstand om at de britiske styrker i vest er blitt omringet. Acroma og El Aden beskytter nu de britiske stillinger. Britiske bombefly fra Malta ødela 7 tyske og italienske bombefly. Der har vært en sjøstrefning i Middelhavet, men den er ennå ikke avsluttet og man savner nærmere meldinger om resultatet. Italienerne sier at deres fly har hatt voldsomme dueller med britiske marinefly. - Den amerikanske utenriksminister Cordell Hull bekrefter at amerikanske fly har foretatt sitt første selvstendige bombeøkt på Balkan. Efter dette har Bulgaria og Romania gjort tiltak for å styrke sitt luftforsvar.

Tyskland. Hurtigtoget Berlin-Königsberg blev avsporet om natten den 8 juni. Det er lovet ut en belønning på 100 000 mark for opplysning om hvem som står bak. Til å begynne med blev nyheten om avsporingen underslått i Tyskland, men den åvet ut og blev først offentliggjort i svenske aviser. I Norge bekreftes ryktet om at tyske politifolk på kort varsel ble kalt tilbake til Tyskland i mai. Det dreier seg om 300 - 500 mann. Man tror i Norge at dette henger sammen med sktet ute i Tyskland.

Det fjerne østen. I det nordlige Stillehav har den amerikanske hærs marinefly senket en japansk krysser og skadet seks andre japanske krigsskip i farvannet omkring de Aleutiske øyer. De skadede skip bestod av et hangarskip som fikk fulltreffer fra en torpedo, tre krysere, en destroyer og en kanonbåt. Dessuten blev en transportbåt skadet.

England. Den engelske skipsbygning foregår i stadig raskere tempo. Før krigen tok det halvannet år å bygge en lett britisk krysser. Nu bygges en over 10 000 tonner av nyeste modell på et år. - Statminister Nygårdsvold oppholder sig for tiden i Canada, hvor han avlegger visitt ved de norske sveisesplasser og andre norske institusjoner.

Norge. 400 lærere har fremdeles laste- og lossearbeide i Kirkenes, mens omrent 160 sitter i Elvenes. De arbeider døgnet rundt i skift på åtte timer, men stemningen er glimrende. Lærerne er bare redde for at slekt og venner skal tro at de har det altfor ille. Russiske krigsfanger betjener winchene, og lærerne marsjerer frem og tilbake til arbeidet under bevakning av tyske med annenlantede beinsettelse. Det er i alt 150 russiske krigsfanger i Kirkenes.

Utenrikskronikk ved Arne Ordning 16.6.1942

Førhjemmet mellom Storbritannia og Russland har gennemgått mange svingningsfundsforhold, kultur og lynne, og de to landene interesser. Men det har alltid vært en livsinteresse for dem begge å hindre forstått sammen mot Napoleon, mot Wilhelm II og nu mot Hitler. Et samarbeite i Europa. I tiden mellom de to verdenskriger var de to landa forhold til hverandre preget av gjensidig mistenksomhet. Den britiske regjering var redd for kommunismen og verdensrevolusjonen, og Russland for det som kalles den vestlandske imperialismen. Derfor gikk forhandlingene mellom de to stater i stykker sommeren 1939, og Hitler sluttet en overenskomst med Russland. Den 22 juni 1941, straks etter Tysklands angrep mot Russland, tok Churchill sin tale klart og utvetydig standpunkt for Sovjet samveldet. Den 22. juli fulgte avtalet om at de to landa skulle gi hverandre støtte under kampen. Men samveldet måtte bære den tyngste byrden under kampen, og det risiket en annen front i Vesteuropa. Storbritannia forpliktet sig til å levere Sovjet store mengder krigsmateriell og fly etter en tids forløp, og dermed var grunnen lagt for et tillitsfullt samarbeide. Samtidig har den røde armes heroiske kamp vakt en russisk-vennlig stemning i England. Eden reiste i september til Moskva, og resultatet av hans arbeide foreligger nu i den nylig inngåtte traktat mellom de to stater.

Den første del av denne traktaten handler om samarbeidet under krigen. Den første artiklen fastslår at de to partene må som før skal gi hverandre all mulig støtte. De to regjeringer er blitt enige om at det er en viktig opgave å opprette en annen front i Vesteuropa i 1942. Det sier ikke noe om hvad slags front eller når den skal opprettes. Men det er av stor betydning at det er oppnådd enighet på dette punkt. De to partene forplikter seg videre til ikke å underhandle med noen representant for Hitlers styre eller noen annen tysk regjering som ikke har klatet avsang fra hans aggressive politikk, samt ikke å slutte noen separatfri. Denne artikkelen er også av stor betydning, fordi den tyske propaganda stadig sørger økter om separatfri. I den senere tid har der vært en rekke antydninger til en såkalt tysk Freisoffenav.

Den andre delen av traktaten handler om samarbeidet etter krigen. Den bestemmer at de to makter skal samarbeide om en politikk som sikrer verden mot et nytt angrep fra Tyskland og de tsaristiske føderasjoner og om Europas økonomiske gjenskaping. Dette skal skje i godt samarbeid med alle de allierte nasjoner, og begge partene vil bygge opp delprinsipper som ligger til grunn for Atlantic Charter. Ingen av de to partene vil gjøre territoriale utvidelser på andre lands bekostning. Dette betyr ikke at alle vanskeligheter er blitt løst, men traktaten har vakt glede i alle land. Det viktigste er at denne del av traktaten skal gjelde i høyeste grad. Det betyr at Storbritannia trener hjem en europeisk makt og engang for alle bryter med sin isolasjonspolitikk, hvis motore var at Storbritannia ville trække seg tilbake fra fastlandet eller om det skulle ha utviklet seg en konflikt mellom Storbritannia og Sovjet-Samveldet, ville det ha blitt en farlig krig. Nu er grunnlaget lagt for et stabilt samarbeid, og dette er den beste garanti for fred. Det er også den beste garanti for Norges sikkerhet. Et godt setningsforhold mellom Storbritannia og Russland vilde være land i en vanskelig stilling og påny bringe oss inn i den internasjonale faresone.

Samme dag som traktaten var undertegnet, reiste Molotov til Washington. Også i De forente stater er der skjedd en svingning i folkestemningen til fordel for Russland. President Roosevelt har utstedt en erklæring om at forhandlingene mellom Russland og Storbritannia er ført med De Forente Staters fulle tilslutning, og det er av særlig interesse at enigheten også gjelder opprettelsen av en annen front. Også etter krigen vil det god utsikt til et fruktbart samarbeide mellom De forente stater og Russland, kanskje med Storbritannia som brobygger.

Mappe 41
Ekspl. 119
Arg. 1942
Q.V. Ph.
Jfr.

1351

20 JUNI 1942

LONDON - RADIO

Nr. 119.

Torsdag 18 juni 1942 kl. 19.30

Nyhetene onsdag kveld:

Slaget i Middelhavet. Det er nå kommet nærmere enkeltheter om det store sjøslaget som nettopp er utkjempet i Middelhavet. Ifølge meldinger fra Stockholm har italienske journalister i Berlin uttalt at alt som var igjen av italienske marinefartøyer, slagskip, destroyere og ubåter før noen dager sidendampet ut fra den italienske flåtestasjonen i Toronto for å ta opp til kamper med den britiske marine i Middelhavet, idet de følte seg talmessig overlegne. De håpet å kunne gi britene hva de kalte et nádestøft. Slaget varte i 4 dager i forskjellige deler av Middelhavet. De italienske krigsskip, som var talmessig langt sterkere enn de britiske, avbrøt imidlertid tirsdag kampen med å trekke seg tilbake. De italienske tap som til nå er bekreftet, er følgende: 1 italiensk krysser på 10 000 tonn og 2 destroyere er blitt senket. Videre er 2 slagskip og to lette kryssere skadet, hvorav den ene ble etterlatt i lys lue. Et stort antall aksesfly er også skutt ned. Opplysninger om de britiske tap vil bli holdt tilbake til de ikke lenger kan være til nytte for fienden. Det opplyses imidlertid at aksens meldinger om at det er senket en britisk krysser og at et slagskip er skadet savner ethvert grunnlag.

Libya. I Libya er nye tyske angrep ved Sidi Rezegh og Akroma slått tilbake. En akseskolonne som hadde tatt oppstilling ved El Adem gikk ikke til angrep. Man framholder i London idag at de britiske troppers tilbaketrening fra Gazala er et avgjort tilbakeslag. Men det er allikevel et faktum at Rommel hadde regnet med å være i Egypt i disse dager. Det store slag om Tobruk fortsetter i brennende hete og sandstormer. Rommel kjemper om mulig her under ennå vanskeligere omstendigheter enn tyskerne på østfronten i den hårde vinterkulden. Og han befinner seg stadig utenfor Tobruk.

Russland. Det er også en annen av de alliertes baser mot sjøen, nemlig Sevastopol, som er en hård nátt å knekke for tyskerne idag. Som Tobruk har den utholdt måneders beleiring, som uansett utfallet har kommet tyskerne dyrt å stå både hva mannskap og materiel angår. Dagens kommunike melder at Sevastopol holder stand til tross for uoppnårlige tyske angrep. På Kharkovfronten har russerne slått tilbake nye tyske angrep. På et enkelt avsnitt av fronten er 20 tyske tanks ødelagt og 600 mann falt. Den tyske hærledelse kaster hensynsløst inn nye reserver i kampen. Dessuten sendes stadig nye fly til Sevastopol, som nå i 13 dager har utholdt hundrevis av tyske stupbombeangrep.

På midtfronten er kampene blusset opp igjen idag, og i Volkov- og Leningradområdet har russerne foretatt nye kraftige angrep. Russiske friskarer bar de tyske linjer i Leningradområdet har i forrige drept 1200 tyskere, dessuten er en mengde kahoner og tanks ødelagt.

I Østersjøen har en russisk ubåt senket en tysk 3000 tonner. og skadet en rekke andre skip.

Vestfronten. Britiske bombefly angrep inntatt industricentra i Ruhr og Rhinelandet. 1 tysk jagerfly ble også skutt ned under disse operasjoner. 8 britiske fly savnes. Dessuten ble det lagt minere flere steder i fiendtlige farvann. I dagslys idag er det foretatt enrekke andre britiske fly angrep.

Statsminister Nygaardsvold har nettopp avsluttet en reise i De forente Stater. Han uttaler at han overalt er blitt møtt med sympati for Norges sak, en sympati som var blitt uttrykt både i ord og gjerning. Statsminister Nygaardsvold befinner seg nå i Canada, der han vil besøke Toronto, Halifax, Ottawa, Montreal og andre byer. Som kjent ble for noen måneder siden 10 norske skip som hadde ligget i Göteborg frigitt av den svenske høyesterett. Den svenske høyesterett har nå avgjort en endelig kjennelse angående et norsk skip. Det gjelder "Solgry" (kaptein Tellef Tellefsen). Etter anmodning fra rederiet i Oslo beslagla ovreksekutor i Göteborg skipet. Høyesterett har nå imidlertid kommet til det resultat at Den Kongelige Norske Regjering må anses som rettmessig besidder av skipet, og at arresten derfor må oppheves.

I tilleggsprogrammet ble det lest en artikkel av Sigrid Undset om "Norsk rettferd".

Libya. Dagens britiske kommunike fra Kairo melder at de britiske styrker i Libya har trukket seg tilbake fra El Adem og Sidi Rezegh. I et tillegg til kommunikeet heter det at britiske motoriserte styrker fortsetter å angripe aksestyrkene vest og sydvest for El Adem. Det er kommet ytterligere detaljer om slaget i Middelhavet. Det ble nemlig oppnådd enno en fulltreffer på et italiensk slagskip onsdag kveld. Det ble smitt ned minst 8 nasifly som angrep en konvoy på vei til Marsa.

Russland. I Russland taper von Beckes offensiv på Kharkov-fronten sin kraft. Nye heftige angrep er slått tilbake ved Sevastopol. Det russiske kommunikeet melder at det ikke er inntrått noen vesentlig endring i stillingen på Østfronten i det siste døgn. Et tysk forsøk på å gå over en viktig elv er slått tilbake. Fra Ankara blir det meldt at tyskerne har tapt 50 000 mann i falne og sårede på 12 dager ved Sevastopol.

Vestfronten. Britiske fly angrep inntatt tyske utstasjonen St. Nazaire. Britiske bombe- og jagerfly angrep flyplasser og jernbanemål i Belgia og Nord-Frankrike, dessuten ble det lagt miner i fiendtlige farvann.

Det blir nevnes etter alle disseoperasjoner. Det er idag to år siden Winston Churchill holdt sin historiske radiotale i den britiske kringkasting, den 8. juni 1940, da han uttalte at England skulle fortsette krigen alene om det var nødvendig. Ikke bare for å redde seg selv, men for å redde sivilisasjonen og de okkuperte land. General de Gaulle heiste samme dag for første gang den fri Frankrikes flagg. En britisk målmann har idag oppsummert Hitlers viktigste feil siden dengang. For det første Hitlers håp om at Vestmaktene etter Polens ødeleggelse ville forne seg med Hitler og det øvrige Europa mot Russland. 2) At England ville slutte fred etter Frankrikes fall. 3) Hitlers håp om å kunne få sine rike raffinerier over Russland. 4) At Storbritannia holdt ut mot alle de tre raffinene, og oppbygningen av Royal Airforce. 5) Troen på å kunne vinne krigen før USA var med for full tyngde. 6) At japanernes hærjinger i Stillehavet skulle kunne avlede Amerikas og Storbritannias oppmerksomhet fra operasjonene i Europa. 7) Troen på å få de okkuperte land i Europa til å arbeide med under dekket av den nye orden. Den britiske målmann hevder at Hitler har tatt feil på alle disse sju punkter.

Stiller erforskniet for England og Wales har sendt et oppmuntlingsmeddelende til engelsmenne i Europa. Det heter her: "Vi hilser våre allierte i de okkuperte land i Europa eller i selve Tyskland. Vi er fast besluttet på ikke å gi oss innen at før nasismen er utriktet overalt. Våre tankar går til dere i deres yngre kamp. Dere mot har blitt nye høyder og de målninger som kommer om ares slike tjenester bare til å styrke oss i vår forretagsomhet. Dere oppgave er en annen enn vår. Vi må producere produksjonen, dere må oppholde den. Vi trekker i uniform, dere må inngå vere den. Det gjelder at dere oppholder fiendens allierte skal vi bygge opp en ny verden som verd døfrene. Sammen skal vi gjøre verden ung igjen."

Polen. I Warszawa har SS-menn arrestert 1 000 polakker og deportert dem til Polen. I Warszawa har 3000 polakker arrestert 1 000 polakker og deportert dem til Polen. I Warszawa ble offentlig hengt der bort tid siden. De blir beskyldt for å ha spreidt demokratiske prinsipper. Det er også offentlig gjort noen tyske planer om å forby polsk språk i Danzig og Przasnysz (?). "Det er nå over tid for å legge okkupasjoren" heter det, og "de som ikke har forsøkt å lære tysk har vi ikke plass for".

Tsjekkoslovakia. Det fremhodes på tysk hold at avbrenningen av den tsjekkoslovakiske landsbyen Lidice er et eksempel på hva som vil hende i hvilken landsby som setter seg opp mot tyskerne. Hitlers ultimatum til som helst landsby som setter seg opp mot tyskerne. Hitlers ultimatum til Tsjekkoslovakia utløper i kveld, men hittil har ingen meldt seg for å angi forsvaren av attentatet.

Jugoslavia. I Jugoslavia har general Michailovitsj' tropper tatt 15 00 fanger etter et slag i fjellene. 17 italienske divisjoner er nå sysselsatt i Jugoslavia. I mai måned ble 475 italiener drept og 785 dåret. Dette er nå innrømmet på italiensk hold. I Slovenia har tyskerne henrettet 250 gissler.

Obs! Korrekturlakk!

"For alle gode tanker, de kan slott ikke da,
for omnu bedre tanker er spiret av deres frs."

Før svært mange nordmenn føles det slik i denne tiden at når bare den militære seier er vunnet, da er målet nådd, da vil alt være høyhet og glæde.

Men når en tenker tingen igjennom er det vel i grunnen ingen som ønsker seg tilbake det Norge vi hadde 8. april 1940 eller den verden vi hadde i august 1939. Vi ønsker et vårt eget og andre folks lykke skal bygges på solidere grunnlag i fremtiden.

Det aktuelt krigsfremme folk- vår egenregjering mod -må i denne tid selvfølgelig være mest opprettet av å vinne krigon. Vi i okkupert land har forsiktig bedre tid. Vi kan nytte denne tiden til positivt byggende tankearbeid. Vi kan forberede den best mulige egenroising og fornyselse av samfunnet. Dette er et overmåte viktig arbeid.

I 1905 opplevet det norske folk en stor og vidunderlig samling. I allerede året etter føltes motsetningene i innenrikspolitikken meget bitre. Hvis vi nå, da så mange motsetninger er begravet, tar opp til drøfting hvordan vi skal løse våre frontidsproblem, kan det hende vi kan bli spart fra bitter strid når vi skal til å styre vårt eget land igjen. Selvfølgelig kan man ikke i detalj sette opp planer, men noget kan forberedes, og bare det at vi på forhånd gjør oss klar over hvilke problem vi da vil stå overfor hjelper oss langt på vei til å løse dem. Den før håndsonen vi viser disse spørsmål vil ikke være spilt. Hvordan skal mellomperioden ordnes før vi igjen får folkevalgte representanter og en parlamentarisk regjering? Hvordan skal det indre oppgjør ordnes? Hvordan bygger vi best opp igjen det norske samfunn? For disse og mange andre spørsmål har enhver norsk mann og kvinne like noget å si. Overfor barna er vi alle like ansvarlige for hvad slags samfund vi bygger for dem.

Det fins problem som ikke bare angår oss norske verdensproblemer, fredsbetingelsen, det frontstige forhold mellom verdens folk. Her kan en tenke at det lille norske folk vil ikke ha stort å si. Men det norske folkes våpenløse kamp i denne tiden har skapt en slik respekt at et krev fra den norske folkeopinjon vil ha en slik tyngde at særlig de angelokkende folk vil være tilbøyelige til å ta hensyn til det. Vi skal også huske at vi er medansvarlige for verdens utvikling.

Men også kvinner har vist en levende interesse for samfunn, spørsmål. Nå gjelder det at alle blir med. Vi vil be kvinner vise litt eg selv verdens folk litt av den omtanke de viser sine barn. På grunn av krisen er husmødrernes tid mer bundet enn noensinne. Men dor en del husarbeid som er av den art at det ikke behøver å bindes tankene. Mens de stopper strømper eller rører kålrot, kan de godt tenke på noe annet. (Husker dere Askeladden i eventyret, de andre lø ham ut, men han vant tilslutt fordi han hadde hjertet til og evnen til å undre seg, og fordi han undret seg, gav og undersøkte, fant han noe verdifullt) De kan tenke gode positive tanker og "undre seg" over fremtiden. Så må de ta spørsmålene opp med sine menn, de større barn og omgangskretsen, så det kan startes fruktbringende samtaler. Kvinnerne opplever ofte at menn avviser diskusjon av frontideproblemet slik: "Nei, nå gjelder det å vinne krigon. Vi får ikke problemet etter som de kommer." Er det ikke så at kvinnene som har den spesielle oppgaven å føre slett en videre, tenker mer på fremtiden enn mannen som er mer opptatt av gisblikkets kamp. Det er viktig at kvinner nå nyter denn innstillingen til å bidra til å løse våre frontidsproblemer. Vi vet sikkert at de selv vil komme med mange verdifulle tanker. Mange kvinner som kanskje har lite selvtillit vil allikevel gjøre et nyttig arbeid ved stadig å "undre seg" og stille spørsmål, så flest mulig derved tvinges til å tenke igjennom disse ting, så vi på den måten kan stå rustet til å få fatt. Da kan vi kanskje oppnå at kvinnenes forståelse, hjertet, praktiske sans og ukonvensjonelle syn på samfunnspolitikken kan nytes ved siden av mennen s tradisjon og større erfaring, så vi sammen kan bygge den best mulig nasjonale og internasjonale samfunn for den elekt som kommer.

"De tok våre døtre."

Tyskerne hadde ikke vært lenge her i landet før de tok til å nasjonisere befolkningen, og terror og vold var tiltatt i en uhøytidelig grad. Etter bare to år forløp her alle fått føle nasjonens brutalitet. På samme måte som nazistene begynte i Tyskland, opptrer nå våre hjemlige nazister. De arbeider ifly av en forfathing hvor løgn og bedring sitter i høisetet. Av høyrlighet til vårt land og som eksekvere av friheten må vi kjerpe mot dette. De pressefriheten er tatt fra oss, så vi hentytter den hemmelige presse, og vil så godt vi formår orientere våre leserer om de nazistiske metoder.

I 1934 utkom Hermynie zur Mühlenes bok: "Unsere Töchter die Nazinen" i norsk oversettelse "De tok våre døtre". Den skildrer familieforhold i en by ved Bodensjøen, hvor det dukket opp et nytt parti. Medlemmene var sunnhendtere, nest døgnarbeidere, som aldri hadde gjort en dags skikkelig arbeid. De løp omkring med et stort hakekor og hujet og brølte. Alltid ønsket de om "Føreren" og fant særlig tilslutning hos dem, som ikke kunne tenke selv, men trengte å bli ført. En arbeiderkvinnne spurte en dag en nazistisk visergutt på næret om programmet deres. Han ga et langt uforståelig svar som gikk ut på at dette partiet lovet alle ting, og da hun spurte om noe fjer, ropte gutten: "Vi er det eneste partiet som er sosialistisk og tysk. Vi vil jødeplat til Helvete". Da hun fortsatte å spørre, ble gutten rasende og ropte: "Det er førerens hemmelighet. Når han kommer til rekken, vil all nød være forbud på tre dager." Da han så hennes mistroiske uttrykk, slrek han videre: "Vi skal rydde og opblad dere marxister også. Dere er skyld i hele elendigheten der og jødenes. Neste dag var gutten home til tilgrisen med hakekorset. Hun vasket det av og tankte: "Dere kommer til å forsvinne like lett som hakekorset under veskeklyten." Dette hadde gitt desverre ikke i oppfyllelse, og idag følre hele den siviliserte verden nazismens brutalitet. Den ensrettede agitasjon, forrydningsgang og skamhet, til leggning har gjort sin virking.

Fra 1935 har Tyskland hatt lov om tvungen arbeidstjeneste for begge kjønn. Mange tyske foreldre var engstelige for å sende sine unge døtre ut til arbeid på landet i leirer eller på bondegårdar. Mange av dem kom besvært hjem igjen.

"Vi ser at general Ershlich-Honsch har fram til kvinnelærarbeidstjeneste hers. 20000 unge norske jenter skal starte med guttene marsjere frem mot et nytt og bedre Norge".

Norske leger har fått seg tilsendt skjema som skal fylles ut og sendes til Riksdomsforbundet for hver norsk kvinne som ventar barn med en tysker. Disse barn korrigeres ikke med i norsk statistikk.

I Oslo kommune er det kommet forespørrel til de gifte kvinnelige funksjonærer om deres og minnens økonometiske forhold.

I Tyskland begynt de å tvinge gifte kvinner ut av sin stillinger allerede i 1933. Kvinner skulle bare ofte seg d for hjemmet, og mange voksne tøler ble holdt, og mange småbarn løftet ble gitt for å løkke homme bort fra arbeidslivet. Fogutdannelse trengte hun derfor ikke, og fikk heller ikke. Men da krigen rammet deg, og omna mer under krigen, var det ikke mer tale om noe hensyn. De måtte kvinnen ut i rustningsindustrien, og fordi de ikke var faglært, ble det tungt og dårlig betalt arbeid de fikk å utføre.

I 1933 innførte den tyske stat den såkalte "ekteskapslån" d.v.s. folk som giftet seg fikk et lån på 1000 rilmark. Kom det barn etter et par år, ble 250 RM av lånet avskrevet. Hødde man ett eller et visst antall år 4 barn, falt kva om tilbøkobetaling bort. Dette lån ble fortrinnsvis gitt til kvinner som oppga sitt yrke for å gifte seg.

Vestfronten. Premierminister Churchill er nå kommet til Amerika etter en dramatisk reise over Atlanteren. Han reiser sammen med den engelske generalstabssjef Sir Allan Brooke. Det antas at han sammen med president Roosevelt vil drøfte den allierte skipsfarts stilling i Atlanterhavet og gjennomreisingen etter krigen. Winston Churchill vil under oppholdet i De Forente Stater være så oppatt at han ikke skal være i landet til en del av tiden i krigsperioden. President Roosevelt har spørsmål om hva han over Churchill konfererer med Roosevelt respektive vil dreie seg om. Sammenhengen vil drøftes også i krigsministeriet. Krigens forberedelse og hvordan den skal vinnes. I Amerika skal militær informasjon tas utta at President Roosevelts plan om at det skulle førtkes over 40000 tanks i år vil bli langt overskredet. Det må ifølge han også å transportere disse tanks 11000 kilometer over Stillehavet og 6000 kilometer over Atlanterhavet, da skal vi også greie å transportere dem i tilfelle på 4000 kilometer til uttalte kan. Typiske overskrifter i amerikanske aviser fra Churchill til Amerika før & etter krigsplanene om en annen front (New York Herald Tribune), og "Churchill i Amerika for å kartlegge et ny front i Europa" (Daily Mirror). Den sovjetiske traktat ble reprodusert i Moskva i går av sovjetunionens statsråd, og han var av Stalin. Sovjetkommissaren for de utenrikssaker har også i den nabolandning rapportert sine forklaringer. Han uttalte at han ikke har en anglo-russisk traktat eller en amerikansk-russisk overenskomst, men at det ikke innebefatter klatruler. Som britene har ingen planer om militærstøtte til sovjetene, således å blande seg inn i de europeiske landene. Det er også en mulighet der en militær angrep vil føre til at det er oppnådd full kontroll både mellom Amerika og England til de deres opprettelse av en ny front i Europa. General de Gaulle har i sin offisielle bringtegning ifølge gitt sin tilknytning til de sovjetiske kampgrupper i den franske. Det er mange millioner i Frankrike som har vært overvikt for igjen i denne kriga, mener han. De tyske militære ryndigheter har også ifølge en rapport om at britiske destroyere er senket i Atlanterhavet. Den siste nedslag av en engelsk tyske fly før den gikk til bunnen. Det er en engelsk passet samtidig som også risket i nærheten. Etter en kort krigsoperasjon nattetid til et noks av et tysk angrep mot Sevastopol og 1500 soldater. Tyskerne greide på et punkt å trenge gjennom de russiske linier, men etter 2 timers kampen var de kastet ut igjen. Kampene fortsetter i både det nordlige og sydlige området. 14 dagers massangrep mot Sevastopol har kostet tyskene ca. 10000 falne. Et nytt tysk forsøk på et gjennom en viktig del på Kharkov fronten er slitt tilbake. Kostet kostet tyskene 1000 falne. Tyskerne melder at russene fra øyen har gjort landstigning nær Kertsj og et annet landstigningssted nær Sevastopol. Den britiske generalen av russiske militære verker, Max Werner, har idag en artikkel i Daily Express utta seg om situasjonen på østfronten. Han utta en del blant at Tyskland ønsker bevegelseskrig, for enhver pris. Derfor forsøker de ved Sevastopol å sperre den beleirede festning, og på den smale front ved Kharkov forsøker de å gjøre i dypt, men denne slag består av stillingskri og ikke bevegelse, og hverken Sevastopol eller Tobruk for tyskerne. En bevegelseskrig krever tredobbelt overvekt i mannskap og materiell. Lvis den tyske offensiven ikke er satt igang innen 2 måneder kan den overhode ikke begynne, og vi må derfor vente at tyskerne vil forsøke en stor offensiv meget snart. Men det vil g. Tyskland ikke om den mislykkes, slutter Max Werner. Libya. I Libya er det klart at Tobruk er avskåret. Libyen har besatt Gambut. De britiske styrker har tatt oppstilling langs kraftige linjer langs den libyske grensen. Vår militære medarbeider skriver at det fremstår i Libya aldri kan være i vinne terrenget. Det er et hensiktsmessig spørsmål om man vil beslutte at Tobruk skal holdes, og det er ikke sikert at beslutningen vil bli fattet. Et forsvar av Tobruk kan og kan muligens ikke danne et ledet den allierte strategi. Britiske og amerikansk fly har vært meget virksomme i ørkenen. Tsjekkoslovakia. Som kjent utløp Millers ultimatum til Tsjekkoslovakia inatt. 2 timer etter utløpet meldte krigskasteren i Praha at 2 tsjekkere var skutt i en kirke. Men det var ingen som meldte seg for å hente den belønningen som var oppstilt. Hitler måtte derfor lyve seg fra saken, og har på en bekjemt måte brukt den ut av verden ved å skyte en del tsjekkere.

Søndag 21. juni 1942 kl. 10.30

nr. 121.

Sammendraget lørdag kveld:

Statminister Churchill og president Roosevelt fortsetter sine samtalene i De forenede stater. - I Libya var britiske styrker igår i kamp med de fiendtliges kolonner som rykket østover. Byen vedlikeholdt ikke sitt område, sine angrep på Sevastopol uten å få henven til hva det kostet dem. Byen er fremdeles i en meget alvorlig stilling. - En stor styrke britiske bombefly angrep inatt mål i Vest-Tyskland. Mål i Emden, Osnabrück og andre steder ble senket av store japanske skip i Malakkastrødet.

Nyhetene i kveld:

Libya. I Libya rettet store tøye styrker igår et kraftig angrep mot Tobruk, og i en britisk melding lørdag kveld het det at stillingen var alvorlig. Til gjennom de britiske forsvarslinjer og bosatte et stort område innenfor.

Det er ingen forandring i stillingen på den libyske grense, der den britiske og italienske kommunike holder sterkt befestede stillinger. Dagens leitkommunikasjon kraftig alliert luftvirksomhet over erkenen igår. Havnen i Benghazi og flyplassen i Twini og mål på Kreta ble angrepet. Ingen fly gikk tapt.

Gjørslagens stormløp mot festningen hadde som forløper det voldsomme bombardement i denne krig. 10 tyske divisjoner er kastet inn i kampene ved Sevastopol, men dagens sovjetrussiske kommunike melder at byens forsvarsverer har kastet tilbake. På Kharkovfronten har russene fortsette å besepte sine stillinger. Et kraftig tysk gjennembruddsforsøk er slutt tilbake. Dørevrig

longer i stand til å brygge en almindelig offensiv på vestfronten", uttalte den sovjetrussiske president Kalinin i anledning Årsdagen for krigens start imorgon. Han fortalte: "Sovjetrussland rår nå over alt det krigsmateriell som behøves for å slå i mot de tyske angrep. Og jeg kan tilfullt erklare at Hitler ikke lenger har anledning til å sette igang en almindelig offensiv langs hele den russiske front." - Nasjonsrådet i Russland rår også over alt det krigsmateriell som behøves for å bli ferre enn tyskernes i forhold til deres evne til å overstato dem. Og de holder nå på å bli ferre også absolutt settid Blitz-krigen og bare to.

Vestfronten. En stor styrke britiske bombefly angrep inatt Emden for annen natt på rad, og tyske flyplasser i Holland. 7 fly savnes etter samtlige nattens operasjoner. I dagslys igår angrep 300 britiske bombe- og jagerfly mål i Nord-Frankrike. Hovedmålene var Le Havre og Calais-Bretagne-Dunkerque-området. 6 spitfire jagerer gikk tapt. - Lederen av Underhuset, sir Stafford Cripps kommenterte den kommende allierte offensiv slik idag: "Den tid kommer da vi med de forente Stater hjelpe skal begynne et storstilet angrep mot Tyskland fra vest. Når vi slår til, skal vi slå hardt, og dette angrepet skal ikke stoppe før de allierte soldatene står i Berlin." Churchill og Roosevelt fortsetter konferansen i Amerika. Amerikanske tropper er nå stasjonert i Irland bare i Nord-Irland, men er også spredt over alle de britiske øyer. Truppen er overordentlig godt utrustet, - Den britiske forsyningsminister, Oliver Lyttelton, som har oppholdt seg i USA en tid, kom i ettersiddag tilbake til England.

I tilloggsprogrammet talt redaktør Reidar Øksnæs.

26 JUNI 1942

1352

nr. 122

22-6-1942 Re. 19.30

Mappe 41
Ekspl. 122.
Arg. 1942

Libya. Det ble offisielt kunngjort i London like etter midnatt at Tobruk var oboret av fienden. Etter Tobruks fall er kampen i østlige Libyen vidare utvikling. Britiske motoriserte styrker har vart i kamp med tyske kavalerister for den egyptiske grense, ved et punkt som ligg 20 km. nord for Omdurman. Det britiske flyvåpen har vart meget virksomt. Britisk torpedofly bekortet av jagerne har angrepet en fiendlig konvoy i Middelhavet like ved Tunis. Et skip ble truffet, det ene av dem ble satt i brand. Videre er Ghadames og den tyske flyplassen i Tripoli angrepet. - Den britiske presse legger ikke ekjul på at tyskerne har vunnet en stor seier ved å ta Tobruk på et kort tid. Men Times skriver: "Et tapt slag er ikke det samme som et godt føltslag". Og Times korrespondent i Libya skriver: "Vore krigsledere er ikke trette. De er overbevist om at neste gang pendulen svinger, vil den svinge i vår favor." En annen avis skriver: "Vi må innspille at vi har lidt et hardt tilbakeslag. Vi vil ikke giøre noe forøk på å fortgjelne dette."

Russland. I Russland slår Sevastopol forsvarerne tilbake belte på bølge av de tyske tropper. Det er lykket tyskerne å lage en smal kile i forsvareret, men det har kostet dem dyrt. Det blir opplyst at fienden nå har 80 divisjoner på Krimhalvøya, derav halparten rumenske. Den røde armé har allerede smadret 5 tyske og 2 rumenske divisjoner. En korrespondent for Pravda i Sevastopol telegrafere idag at voldsomme kamper fortsatte i hele gibr, men at alle angrep ble slutt tilbake. Daily Telegraphs krigskorrespondent melder at russene i Sevastopol har holdt tilbake hundrevis av tanks og 80000 mongdor med beskjentskyts og kanoner av alle slag. På Kharkovfronten har russerne gjennombrøtt flere befestede fiendtlige stillinger. Tyske motangrep er slutt tilbake. - Fra general Antunescu hovedkvarter blir det meldt at de rumenske tap i det året som er gått i Russland er 152000 falne, døde og sårede. Militære sakkyndige ansår imidlertid de rumenske totaltap til 300000 mann, altså omkring halvparten av hele den rumenske armé. Disse tallene fatter ikke de rumenske tap ved Sevastopol de siste ukene, som har vært meget store. - I anledning Årsdagen for den tysk-russiske krig har statsminister Churchill sendt et budskap til Stalin. Churchill understreket det britiske folks beundring for den russiske armes prestasjoner i det forløpne år. Dero kan stole på at vi skal hjelpe med alle de midler som står til rådighet, uttalte han. General Travell har sendt en hilsen med følgende ordlyd: På denne forkjempelig eneste årsdag for det tyske angrep mot Russland sender jeg en hilsen fra meg selv og stridsstyrkene i Østen. Times skriver at man nå både i Storbritannia og i Russland kan spore en økende tillit til at en kommende offensiv kan tvinge kampane inn i Tyskland. Den 20 juni 1941 underskrev Hitler sin dødsdom. Det første arbeid som hviler på oss på Årsdagen er å utbygge det gode samarbeid mellom Sovjetstammveddet og Storbritannia. Dernest gjelder det å legge grunnlag for et felles ideal for framkritt og rettferd.

Vestfronten. Britiske fly la inatt ut miner i fiendlig farvann, videre ble flyplasser og jernbanevær i Nederland og Nordfrankrike angrepet. 2 tyske fly ble skutt ned, mens bare ett britisk fly gikk tapt. Igår angrep britiske Boston bombefly dokkene ved Dunkerque. - Norske jagerfly av hærenes flyvåpen har nylig vært i kamp med tyske jagerne. Nordanessene skjøt ned 3 tyske jager og skadet 4 andre. Desverre gikk 2 norske flygjegar tapt i disse operasjoner. President Roosevelts sekretær Steven Early har også møtt Churchill og Roosevelts konferanser forsetter dag og natt. Early antydet at det snartid pågående konferansen mellom britiske og amerikanske stabsoffiserer. Et kommunike om konferansen ventes i den nærmeste framtid.

Østen. Voldsmale kamper forsetter i provinsen Kunming i Kina. Akyab i Burma har etter vært utsatt for et voldsomt angrep av allierte fly. Det blir meldt at en høystadionde nederlandsk officer som leder guerillatroppene i Nederlandsk India har vært i Australia i konferanser. Han er deretter vendt tilbake til Nederlandsk India, for etter å overta sin post. Utanfor de Aleutiske øyer har amerikanske fly oppdadd en fulltreffer på en japansk krysser. Japanen har lundsatt tropper på øy i øygruppen (Kipha).

Norge. Over Stockholm blir det meldt at Torboven har inntatt representanter for de norske rederne til å møte i Oslo. Det gjelder selvfølgelig samarbeid med det nye Rederforbundet. I konferansen deltok ordfører Johan Stensrød, og rederne Halvorsen, Odfjeld, Zergan og Lathiosen, Oslo.

Mappe 41
Ekspl. 123
Årg. 1942
O. V. Ph.

1353

L O N D O N - R A D I O

LITERATURE

Tirsdag, 23. juni 1942 kl. 19.50

123.

26. 11. 1921

L O N D O N - R A D I O

123.

operasjoner. De førete holdinger fra Washington om konferansen mellom Churchill og Roosevelt begynner ikke å komme. Fra New York siger Harry Hopkins at der ~~kommer~~
rettet både en 2. og en 3. front hvis og når det trøges, og at den russiske motstand ikke vil bli brutt. Amerikanerne er stolt over å kjempe sammen med
englanderne og er klar over hvor mye de skylder dem, og de er villige til å
betalte sin gjeld helt ut.

b tale sin gjeld helt ut.
Sverige. Dom er nå falt i saken om "Solary". Retten slo fast at ~~en~~ kapteinen
15.6.1942 hadde stilt skipet til disposisjon for den norske regjering i
London, og ~~regjeringen senere hadde rokvarert skipet, Kapteinen ble helt fri-~~
funnet og motparten idømt sunksonkortingar.

25 JUNI 1942

LONDON - R A D I O

Nr. 124.

Onsdag 24. juni 1942 kl. 19.30.

Mappe 91
Ektepl. 124
Arg. 1942
O. V. 06

2 Årg.

Libya. Dagens britiske Kairokommunikasjon melder om betydelig kampvirksomhet i løpet av hele gården langs den egyptisk-libyske grense. Særlig krøftige kamper mellom britiske mobile kolonner og Rommels panseravdelinger fant sted ved Gambut, V for Sollum og ved Fort Capuzzo. Det rapporteres om store egypt-italienske troppevegelser lengre øst, og det later til at øksetroppene forbereder et alminnelig angrep. Britiske og amerikanske fly har uavbrutt bombebombardert tyske og italienske troppetransporter og de libyske havner. Etter et kraftig angrep mot havna i Benghazi ble det inntatt veldige røksøyler. I det midtre middelhavet har allierte fly oppnådd torpedotreff på to av hvileaksens middelstore forsyningsskip som befant seg rett ut for sydspissen av Italia. Det ene av skipene observertes synke med akterenden først. En eskorterende fiendtlig destroyer ble også rammet. - Sjefen for de britiske tropper i Egypt, general Stone, har deltatt i et møte i Kairo, der bl.a. statsminister Nahas Pasja var til stede. Stone uttalte etterpå at stillingen var vanskelig, men allikevel i de alliertes favor. Han hadde tillit til fremtiden.

Russland. Tyskerne fornyer sine angrep mot Sevastopol i stadig større målestokk, men garnisonen i byen holder fremdeles ut, heter det i dagens sovjet-russiske kommunike. Talmessige overlegne styrker gikk til angrep i løpet av natten, og greidde på noen steder å bryte igjennom de ytre forsvarslinjer, men ingen steder i noen særlig dybde. Det raste høftige kamper om en høyde i nord. Tyskerne greidde å besette den, men ble kort etter kastet ut igjen. Den røde flåten har fått store forsterkninger, og flyplassen i Sevastopol benyttes stadig. - Ved Kharcov har tyskerne angrepet med tanks og motorisert infanteri, men hverken her eller ved noen annen av de øvrige frontavsnitt har der funnet sted noen særlige forandringer. Det meldes om økende geriljavirksomhet bak de tyske linjer. I NV har således 2600 tyskere mistet livet i løpet av de siste 14 dager som følge av dette, og 5 tyske tog er avsporet. - Meldingen om at en russisk ubåt har sluppet gjennom den tyske minesperring i finskebukta blir nå bekroftet. Den gjør stor skade på den tyske skipsfart i Østersjøen. I alt er 22 tyske skip senket og 35 skadet av russernes siden til løsningen. - Det ser ut til at tyskerne nå gjør forberedelser til å sende sine større krigsskip ut for å gå på jakt etter allierte handelskip. Det er nå over et år siden noen av dem har stukket til sjøs (Bismarcks siste reis).

Flyangrep. Britiske bombefly la inatt ut miner i fiendtlige farvann. Igår ble flere skip og jernbaneanlegg i Nederland og Nordfrankrike angrepet. 2 av flyene saknes. Etter dagelysangrep utført av Boston-bombefly mot Dunkerque og havner i Bretagne vendte alle bombeflyene tilbake, men ett jagerfly saknes.

- Det er idag 2 år siden Frankrikes sammenbrudd. Hitler uttalte den gang at nå kom turen til Storbritannia, og Volkischer Beobachter spurte: "Hvor er det engelske flyvåpen?"

Traktaten mellom Sovjetrussland og Storbritannia som har gjort et maktig inntrykk på alle verdens frie nasjoner, inneholder selvsagt ikke noen av de "hemmelige Klausuler" som tysk presse og kringkasting har det travolt mod. Det viser at den gjør. Men tyskerne er tydeligvis ikke ute fordi deres siste opp om å tilkjempes seg separatfred med en makt på bekostning av de andre allierte nå er tilintetgjort. Traktaten gir uttrykk for de samme ideer som Atlantverkens-brevet og er ensbetydende med Tysklands militære nederlag.

- Under Molotovs besøk i London nylig hadde han også en samtale med De Gaulle. Molotov ga uttrykk for det russiske folks ønske om igjen å se Frankrike innta sin plass blandt Europas og verdens fri demokratiske nasjoner, og understreket den rolle den franske nasjonalkomite i London spilte under det franske folks voksende motstand mot de nazistiske undertrykkere.

- Churchill fortsatte igår sine konferanser med Roosevelt i Det hvite hus om skipsbyggingen og koordineringen av de alliertes skipsfartsressurser. Hopkins samt admiralone Lang og King ble tatt med på råd.

29 JUNI 1942

1355

L O N D O N - R A D I O

Torsdag 25.juni 1942 kl.7.30.

Mappe 41
Ekspl. 125
Arg. 1982
O.V. Ph.
2. Arg.

Island. Det siste russiske kommunike melder at det fortsatte kamper på skov-fronten i hele natt. Von Bock har sett inn 30 tyske divisjoner i område og har som mål jernbanen fra Kharkov til Rostov, og han har til gynne med hatt noen framgang, som han imidlertid har måttet betale en høy pris for. Om kampene ved Sevastopol meldes at tyskerne igår ble påført svære tap under et forsøk på å utvide den kilen de har skutt i de russiske linjer nordover. På de russiske midtfronten er tyske tankangrep slått tilbake og meldes om flere tilfelle av heldige guerilja-operasjoner bak de tyske linjer i tysk-okkupert Hvit-Russland. I Østersjøen har russiske u-båter mistet eller skadet en rekke tyske skip. Den russiske flåten flyvåpen har også vært i virksomhet. En militær målmann i London hevder at disse tyske tap er det alvorligste må innvirke på kampene til lands i Finland, Leningradområdet og midtfronten. Samtidig lider tysk skipstrafikk tap på grunn av de miner som legges av britiske fly i den sørde delen av Østersjøen, og tyskerne har ikke nok minesveipere og lignende fartøy til å eliminere denne fare. Det er med fly og u-båter tyskerne blir angropet i det hav de bestandig har trukket som torsk innsjø.

Den 8. britiske armé er trukket tilbake fra den libyske grense. Tyske tropper har trengt omkring 80 km. inn i Egypt. Det opplyses i dagens britiske kommunike fra Kairo at også Sollum og Sidi Omar er evakuert av de britiske styrker. Det heter videre at mobile britiske styrker har angrepet fienden hele går sør for Sidi el Barani og at tyskerne ble påført store tap. - Kampene pågår nå hvor de første ørkenslag ble utkjempet da Italia gikk med i krig. Daily Express anerkjenner idag fullt ut den politik den britiske regjering har ført med hensyn til Libya. Angående krigsoperasjonene i Libya vil vente på bedre nyheter, skriver avisen. Og vi bør huske på at selv den øste general en gang i blandt kan lide et nederlag. Den egyptiske statsminister Nahas Pasha uttalte idag i det egyptiske parlament at han etter konferansen med britiske militære sjefer i Libya var overbevist om at den militære stilling var bedre enn før et år siden. Britiske bombefly har inntatt angrepet avna i Benghazi, Palermo og fiendtlig sjøfart utenfor Italias sydspiss. Det er oppnådd fulltreffere på et forsyningskip som ble satt i brand.

Fronten. Britiske bombefly angrep inntatt u-båtsasjonen i St.Nazaire. Assutten har fly fra jagerkommandoen angrepet fiendtlige flyplasser. Ingen savnes etter alle disse operasjoner. Tyske fly angrep inntatt noen byer i vest og øst-England. Angrepet krevde noen få ofre og endel skade ble voldt men tyske fly ble skutt ned. - Det ventes at Winston Churchill snart vil sende bøke fra Washington for å delta i en debatt i det britiske underhus. Det amerikanske krigsdepartement opplyser at det formelt er opprettet et hovedkvarter for de amerikanske operasjoner i Europa i London. Hovedkvarteret skal ledes av general Dwight Eisenhower. - Göring skrev i Das Reich idag at mangelen på grønnsaker i Tyskland nå er alvorlig. Det trenges ytterligere 600 000 landarbeidere til i summer. - Fra Aten meldes at en tredje kontingent av kiske arbeidere, derav en stor del kvinner, nettopp er sendt til Tyskland. I anledning to-Årsdagen for Frankrike sammenbrudd har lederen for de frie franske styrker general de Gaulle idag sendt et budskap til sitt folk. Utenriksminister Trygve Lie har sendt de Gaulle et hilsningstelegram der han hyllet det fri Frankrike.

Et fjerne Østen. Kinesiske tropper har gjenerobret Kweisi i Kiangsi-provinsen i Midt-Kina. Kinesiske bombefly har angrepet Hankow og japanske skip på Langtse-elva. Fire japanske skip ble senket, derav et stort. I Burma har engelske fly etter angrepet den viktige havnen Akyab. Det er nå gått nesten 14 dager uten meldinger om japanske framstøt mot Yunnan-provinsen. I det sydvestlige Stillehav har amerikanske speiderfly vært i virksomhet over et vidstrakt område, blandt annet er Celebes angrepet.

Mappe 41
Ekspl. 126
Arg. 1942
O. V. Ch.
M. 2 Arg.

29. 6. 1942

1356

L O N D O N - R A D I O

Nr. 126.

Fredag 26. juni 1942 kl. 19.30.

Vestfronten. Over 1000 britiske bombefly rettet innatt et nytt masseangrep mot Vesttyskland. Bremen var hovedmålet. Store branner oppsto, men det tette skydekket gjorde det meget vanskelig å se resultatet. For å bringe forvirring i det tyske forsvar ble samtidig mange flyplasser i Nederland angrepet av en annen flystyrke. 52 fly av alle typer er ikke vendt tilbake etter nattens operasjoner. Dette er det største antall nedskutte britiske fly ved et enkelt angrep, men tapet er likevel under 5%, mens tyskerne under de pågående angrep mot Storbritannia mister fra 10 til 25%. - Sjefen for de amerikanske styrker i den europeiske sone, general Eisehower, er kommet til London på 25-års dagen for ankomsten av de første amerikanske tropper på fransk jord. Egypt. I hele går var britiske dekningstropper i kamp med fiendens fortropper. Framskutte fiendtlige panseravdelinger nådde igår i skumringen et punkt 75 km V for Mersa Matruk. Den britiske hovedstyrke, som ennå ikke har vært i kamp har tatt stilling langs en linje fra Mersa Matruk og sydover til Katarsdistriktet, der løs sann vanskliggjør panservognoperasjoner. - Det allierte flyvåpen fortsetter sine angrep mot oksons transportkolonner og hjelper de britiske mobile kolonner i å påføre fienden store tap. Amerikanske og engelske bombefly har igjen rettet et kræktig angrep mot Bonghazi. - Det melder at alliansens tyske og italienske fallskjermtropper koncentrerer på Kreta og i Syd-Hellas for å settes inn mot Egypt. - Churchill kommer tilbake fra USA tidsnok til å overvære underhuedebatten om tapet av Libya og regjeringens krigsførelsel.

Russland. Voldsomme tyske angrep ved Kharkov og Sevastopol varte hele natten. Ved Kharkov har Bock kastet inn 400000 mann og store mengder tanks. Hans første mål er å frigjøre sin flanke for det videre framstøt mot oljen. Russene har evakuert Kupjansk, et viktig knutpunkt 100 km SO for Kharkov. Under de siste dagene angrep har tyskerne tapt 140 tanks, i ett enkelt angrep ble 1500 tysker drept. - I helgen kastet general Lannstein inn friske rumenske og tyske tropper i et nytt masseangrep mot Sevastopol. Byen Sevastopol ligger i ruiner, men garnisonen, understøttet av marinesoldater fra Svartehavsfлотen, kjemper videre. Langt av veterane fra Odessa er med. Flotten får fremdeles forsterkninger. Flere tyske divisjoner er jevnet med jorden i de siste dagene kamper, således 170. infanteridivisjon (Bremen) og 24. (Chemnitz). Megtig hard modfart har også 50., 72. og 132. infanteridivisjon og 22. panserdivisjon fått, og 1. og 18. rumenske divisjon har likadan lidt alvorlige tap. Tyskerne hjemme hører intet om dette, og tyskerne ved fronten ingenting om de engelske bombeangrep. - Siden nazistenes okkupasjon av Polen er over 400000 polske jøder blitt myrdet. Dessuten er en mengde polakker drept, således 198 bare i de siste få døgn.

Norge. I følge Svenska Dagbladet har tyskerne drovet alarm-mansvrer i stor stil langs norskekysten. Der er ankomst en mengde nye civile tyskere til Norge og der er foretatt en ny omfattende raskvirering av biler for å ha i beredskap til kommende evakuering av civilbefolkningen i tyske byer.

- En franskmann er dømt til døden og flere til livsvarig tukthus i anledning mordet på 2 politimenn i Paris.

Den portugisiske utenriksminister har uttalt at Portugal stiller seg lojal til sin allians med Storbritannia. Landets nøytralitetspolitikk er ikke urokkelig, men revisorise stadig. Det portugisiske folk ejer klekt i Portugal og elsker også til tils med at landet aldri kommer til å slåss.

- Den argentinske regjering ventet svar fra Tyskland på noten i anledning at sonket handelsskip. Notens ordlyd er ikke offentliggjort, men den krever skaden erstattet, landets flagg respektert og fritt leide fer skipene. Harmon blandt befolkningen stiger og det kommer til nye tyskfientlige demonstrasjoner i Buenos Aires.

I tilleggsprogrammet talte dr. Karl Swang om sitt inntrykk av den maktige amerikanske opprustning.

29 JUNI 1942

1357

LONDON - RADIO

T. 127

Søndag 28. juni 1942 klo. 19.30

Mappe 41
Ekspl. 127
Arg. 1942
Dok. 96

Jf.

Sygt. I dagens Kairekommunikasjon heter det at britiske styrker kom i kontakt med fienden igår, og at kraftige kamper pågikk hele dagen. En fiendtlig panserstyrke som klarte å omgå våre stillinger ble møtt av våre kampavdelinger vest for Marsahatuk. Slaget fortsetter. Forut for angrepet var det innters hundtvirksonhet. Allierte fly angrep fiendtlig bakkepersonele og fly på marken.

Russland. I Sevastopol-området er flere tyske angrep slått tilbake. Ingen besettning foreniring på de øvrige frontavsnitt. Den røde sovjetne melder at i havneområdet er den tyske styrke stengt et stykke fra Kupiansk. Lokale tyske angrep finner fremdeles sted, idet tyskerne tydeligvis forsøker å finne et svakt punkt i de russiske stillinger. Timosjenco har trukket sine styrker tilbake intakt. (ved Oskov-elva?) Ifølge Fravda i sør er flere tyske infanteriavdelinger kommet til fronten for å fykle hullene døde ved Sevastopol. Under tyskerne de tre siste ukene mistet 5000 i folne og sårede og tapt totalt.

Nordvest Tyskland blir angrepet for full kraft av britiske bomber igjen. Hovedmål var Bremen. Dessuten ble fiendtlig skipstart utenfor havnebyen og flyplasser og andre mål i det okuperte Frankrike bombet. Alle fly vendte ikke tilbake. Natiens angrep mot Bremen kom bare 48 timer etter 600000-tonnen angrepet natt til fredag, og har førstet skaden betydelig. Ifølge Stockholmenmeldinger er hundrevis av arbeidere sendt til Bremen i all hast for å redde restene av de krigsforsyninger som lå lagret der, bestemt for Norge og fronten i Nord-Russland. Siden Køln har det bara vært fem netter uten angrep til lands mot vestfronten. Tysk kringkasting meldte for to uker siden at når enkelte fiendtlige fly greidde å trenge seg forbi den tyske luftvernszone, var dette bare untagelser uten betydning, som sjeldent ville gjenta seg i fremtiden.

Den nye fronten. Sammen med general Riserhofer er også en mengde amerikanske flyvere formet fra USA til Storbritannia. Den amerikanske bombeavdeling vil kansynligvis bli stilt under en særlig kommando. En amerikansk radio-konsulent uttalte igår et likegyldig hvilken form den nye avlastingsoffensiv mot Tyskland får, så kan man være sikker på at flyvåpenet kommer til å spille en stor rolle, kanskje hovedrollen. - Den felleserklæring som Churchill og Roosevelt sendte ut igår kveld om de alliertes krigsførelse har fått en god mottagelse i England og Statene. Den strategiske beslutning om å gjøre den best mulige bruk av de alliertes skipsresurser, skipene vil bli samlet i hovedgrupper, har vakt håp om et hurtig resultat. Den øyeblikkeligehensikt er å avlede de tyske styrker fra angrep på Russland. En ny front nevnes ikke i denne forbinnelse. Det gis heller ikke noen antydning om hvilke skritt som vil bli tatt, men kommende operasjoner nevnes. - Den nye tyske transportminister uttaler at den tyske transportkrise er alvorlig, og må overvinnes hvis ikke Tyskland skal risikere å tape krigen. Det ventes at de utslitte tyske transportarbeidere må yte ennå hardare arbeid. - Det er også utnevnt en ny tysk minister for skipsfarten, han skal også å ráde bot på de skader som RAF har voldt skipsfarten på de tyske elver og langs Europas kyst. - Det går rykter i Tyskland om en forstående ny nedskjæring i de knappe matrasjonene. Tysklands samlede forbruk av matvarer er nå en million tonn lavere enn før krigen. Tilførselen av korn og poteter fra syd-sør-Europa er bare halvparten av beregnet. Det tyske forbruk av poteter er gått ned fra seks til to kilo pr. man pr. uke. Hvetekvantumet fra Ukraina er bare 600000 tonn istedenfor tre millioner tonn.

Frankrike. For fjerde gang i løpet av de siste få dager er der gjort attentat mot kontorer tilhørende det franske folkeparti. Denne gang i Bourg, i det okuperte Frankrike, mot en bygning der den hatete nasistleder J. Doriot også holdt til. Det offisielle kommunike melder at ingen ble såret og at gjerningsmannene løslapp.

Osten. Den første store amerikanske ekspedisjonsstyrke, marinesoldater utstyrt med sjø- og landgående tanks m.v., er landsatt i en havn i det sydlige Stillehav. Amerikanerne har bombet japanske stillinger på Ny'Guinea og Salomonøyene. I China har japanerne fått store forsterkninger under sitt forsøk på å utøre en knipetangbevegelse langs jernbanen mellom Kiangsi og Chekiang.

1661

BLUMM 6S

O I C A R - K O L T O I

sortikk
lager
må
skriv
tilb

LONDON 1942

1358

Mandag 29 juni 1942 kl. 19.30.

Mappe 128
Ekspl. 29-72
Arg. 2 Arg.
O.V. 76

Nr. 128.

Russland. I Russland er et nytt voldsomt slag begynt i Kursk-avsnittet, 250 km. nord for Kharkov. Det tyske framstøtet er et åpenbart forsøk på å avkjøre de russiske armeer på midtfronten og på sørfronten. Dagens russiske kommunike melder kort at de russiske styrker inatt tok opp kampen mot tyskerne ved Kursk og Sevastopol. Fra de andre frontavsnittet er det ikke noe av betydning å melde. Det tyske framstøtet i Kharkovområdet har ikke hatt noen videre framgang siden eroberingen av Kupjansk, og ved Sevastopol er fiendens angrep slått tilbake. En tysk soldat som er tatt til fange ved Sevastopol forteller at i Simferopol på Krimhalvøya er det opprettet 25 nye tyske feltlasaretter for å behandle alle de sårede som kommer fra kampsonen omkring Sevastopol. - På velunderrettet tysk hold antar man at Landesheims besøk hos Hitler varsler en stor offensiv på nordfronten. Berlin melder at man diskuterer spørsmål av stor betydning for Finlands fremmåte kamp. General Halder har vært tilstede ved samtalene mellom Hitler og Mannerheim.

Egypta. Voldsomme kamper foregår over et stort område av den egyptiske ørken, og frontmeldinger tyder på et voldsomt bevegelsesslag hvor fiendens hovedmål synes å være å omringe den 8de britiske armé. En tysk spesiell kungsgjøring og et italiensk kommunike påstår idag at Mersa Matruh er eroberet. Tyskerne melder at det er tatt 5000 fanger og italienerne at det er tatt 6000 fanger. En britisk korrespondent skriver imidlertid at den 8de britiske armé fremdeles er en kraftig stridsstyrke.

Flyangrep mot Gibraltar. 3 aksefly har forsøkt å bombe Gibraltar inatt. Angrepet mislyktes imidlertid fullstendig, og ingen skade ble voldt. Ingen menneskeliv gikk tapt.

De japanske tap ved Midway. Det er nå offisielt bekreftet fra Pearl Harbour at i slaget ved Midway tapte japanerne 4 hangarskip med omtrent 275 fly, to tunge kryssere, 3 destroyere, videre ble 2 eller antagelig 3 slagskip skadet. Navnene på de 4 japanske hangarskip er Akagi, Kaga, Oryu og Kyury. Vestfronten. Ubåtstasjonen i St. Nazaire ble angrepet av britiske bombefly inatt, videre ble flyplasser og jernbanemål i Nordfrankrike og en tysk konvoy utenfor franskysten angrepet. Hurricane jagerfly som førte bomber angrep skip i Kanalen inatt. Tyske fly angrep inatt et badested på vestkysten av England. Det ble voldt en del skade i bolig- og forretningskvarterer. Det ble videre sluppet bomber over en by på sydkysten. Angrepet her voldte gitt skade. Tyskerne mistet i nattens løp 2 fly, hvorav det ene over Cherbourg. Royal Air Force tapte i fly. - Det er kommet nye meldinger fra Stockholm om de forferdelige ødeleggelsene i Bremen ved 1000flyangrepet fredag og det nye kraftige angrep søndag. Den svenske konsul i Berlin forteller at Bremens havn nå næster er sperret av skip som er senket. Etter angrepet er det kommet folk til ham som har tigget om mat, men han kan ikke hjelpe dem. På tysk hold har man opplyst at mange av de anlegg som ble rammet er så sterkt skadet at det ikke lønner seg å reparere dem. - Statsminister Churchill, som nå er vendt tilbake fra Amerika, har idag vært oppstilt i konferanser med sine ministre. Han antar at samtalene dreier seg om følgende 3 punkter: det allierte skipsfartsproblem i forbinnelse med planene for en ny front, opprettelsen av et nett av trygge veier for allierte konvoyer mellom USA og Storbritannia, og de felles engelsk-amerikanske massebombangrep mot Tyskland. - Overrabbineren i Storbritannia, dr. Hertz, talte igår i mikrofonen på vegne av alle verdens jøder. Han sa at den erklaring som nylig er utgitt av den polske regjering i forbinnelse med de tyske terrorhandlinger i Polen er uten sidestykke i historien. Når nazistene havder at 2000000 jøder skal utslettes, så er dette ikke annet enn barbarisk myrderi. Verden er nå omsider kommet til klarhet over den fare som truer den kultura-elle arv fra barbarerne i Berlin.

Jugoslavia. Tyskerne har i Jugoslavia latt 18 serbiske kvinner piske offentlig. De var visstnok anklaget for å ha hjulpet de serbiske friskarer. Avstraffelsen skjer i henhold til en forordning som ble gitt av tyskerne før kort tid siden om at kvinner som hjelper de patriotiske serbiske tropper skal piskes på torget.

Zitten. En japansk styrke som var på framrykking nor for Kanton er blitt drevet tilbake og står nå i denne bys utkanter.

Mappe
129
Ekspl.
30/6-42
Arg.
2. Aars.

1359

LONDON-RADIO

Nr. 129.

Tirsdag 30 juni 1942 kl. 19.30.

O.V.

Libya. Det britiske kommunike fra Kairo melder: Det raser et større slag mellom våre styrker og store fiendtlige styrker av tanks og tropper ved El Alamein, 70 km øst for Mersa Matruk. Fienden blev først trengt tilbake i dette området, men klarte igår å vinne frem på ny, og slaget raser ennå. Igår var det også heftige kamper i området syd for Mersa Matruk, hvor britiske kolonner tilfislet fienden store tap. General Auchinleck, den britiske overkommandøren for troppene i Midtosten, har personlig overtatt kommandoen av den stående arme etter general Ritchie. Churchill uttaler at regjeringen er enig i de skritt som er tatt av general Auchinleck. Britiske fly utførte istanselige angrep på fiendens forsyningsslinjer, og det å holde forsyningsslinjene i tact blir det viktigste problem for fienden hvis han vil utvile fronten. Russland. Det russiske kommunike melder om voldsomme kamper ved Kursk og Sevastopolfronten. Den røde hær har drevet tilbake heftige tyske tankgrupper. Russiske fly ødela 60 tyske tanks og 180 lastevogner. 25 tyske fly ble skutt ned i et luftslag. Tyskerne har tre ting for å sie med sin offensiv. For det første vil de søke å jevne ut de tyske linjer som fikk flere kilometer etter den russiske vinteroffensiv. For det annet søker de å rykke fram til Voronej, på veien mot Rostov, og for det tredje vil de forsøke å tilfisle de russiske styrker i syd fra midtfrontens tropper. Den russiske generalmedoffiseren i mange uker ventet en tysk offensiv ved Kursk og har truffet innstillingen forberedelser til å møte den. Syd for Kharkov har det tyske frontet ikke utviklet sig videre og det blir meldt at russerne, som gjør høyt motangrep, har tilfislet fienden flere tap. Sovjetiske forsvaret i Sevastopol blir erobret snart eller russene fortsetter å forsøke den i ukevis fremover, har ikke tyskerne råd til å la stort mere til seg hen. I sistebladet har ikke tyskerne på noe sted nådd så langt frem som ifjor høst med undtagelse av Kertsjhalvøya, hvor fronten nu befinner seg på samme sted som i november ifjor. Hitlers kommunike om at tre russiske armer er ødelagt og 30 000 russere tatt til fange i Volchov-avsnittet berettes i Moskva som det rene oppspinn. Sammen med den annen russiske sjokkarmé klarte å kaste tyskerne til deres oprinnelige stillinger i dette avsnittet. Under de voldsomme kamper tapte tyskerne 30 000 mann bare i falne. Russene hadde 10 000 falne og 16 000 savnede. De tyske tap gikk særlig ut over 125de, 254de, 285de og 291de infanteridivisjon. De to utanlandske divisjoner Niederland og Andria samt en SS politidivisjon blev omrent helt utslettet.

Det er sluttet en ny avtale mellom Storbritannia og Russland. Storbritannia skal ikke sine leveranser til Russland ytterligere. Finland. Mannerheim er kommet tilbake til Finland. Vår diplomatiske medarbeider skriver: For annen gang fordrer Hitler å tvinge Mannerheim til å gå til militær aksjon i stor målestokk på Murmanskkjølen. Mannerheim nektet dette i juni da Hitler avta besøk hos ham, og det er ikke sannsynlig at han klarer å gjøre det enten han vil eller ikke. Finnene er krigstrette. Personer er drept og såret, og det råder stor matmangel. Hitler har lovet å sende mat til den finske armé hvis den vil gå til offensiv, men Mannerheim vet at tyskerne har lite om noen mat til overs.

England. En stor mengde britiske bombefly angrep i natt Bremen for tredje gang på fem netter. Der ble gjort enda flere skade på byen etter de voldsomme zdeleggelsener torsdag og lørdag. Britene rettet også flere angrep på tyske flyplasser i de okkuperte land. Tyske skip utenfor den franske kyst ble bombardert. En E-båt ble senket. 9 britiske fly savnes.

England. Noen få tyske fly slapp ned bomber i Øst-Midlands. I London benektes det at det er noe i fryktet i Berlin om at det er sluttet overenskomst om at London og Berlin gjensidig skal slappe bombardementer. De korte netter gjør det foreløpig vanskelig å foreta langdistanseflyvninger, men Berlin står på listen, hevdes det i London.

Amerika. Amerikanerne har foretatt et angrep mot Wake-øya. Militære på øya blev tilfislet en lammende zdeleggelse. I Washington meldes at Japanerne har jevnet med jorden den næst største by på Filippinene som repressalier. Byen, Cebu, har 147 000 innbyggere.

4 JULI 1942

LONDON - RADIO

1360

Mappe

Ekspl. 130

Aar 1/2-1/2

2arg.

Jf.

Pf.

0681

O T G A R - K O C H O L

- 2 -

Utenrikskronikk ved Arne Ordning.

Det hevdes stadig at 1942 vil bli det avgjørende år i denne krigen. En ting er i allfall sikkert, det vil bli det avgjørende år for Hitler, og hans plan er å slå de russiske armeer og erobre Midtøsten før vestmaktene har nådd sin fulle styrke. Den tyske sommeroffensiv er nu i gang på to, tre fronter. Rommel forfølger sin seier i Libya for å forhindre at den attende armen kan bli reorganisert. Han kan regne med at det er blitt lettere å overføre forsterkninger fra Italia og Grekenland enn det er for de allierte å få forsterkninger. Men samtidig blir hans forsyningslinjer mere utstrakt jo lenger øst han kommer. Heten blir verre, og det er svært liten tilgang på vann i den østligste del av den libyske ørken. General Auchinleck trekker sig foreløpig tilbake for å forsøke å få gjenopprettet armen. Samtidig angriper de alliertes bombefly havnebyene i Libya fra Tripolis til Benghazi og utsetter fiendens forsyningslinjer for stadige angrep fra luften.

I Syria og Palestina befinner betydelige britiske styrker sig, den såkiale niende armen. Tyskerne samlinger av bombefly i Syd-Grekenland og på Kret gjør det imidlertid vanskelig å sende hele denne armen til undsetning i Egypt, for man kan risikere å bli angrepet i ryggen i Syria. Det er umulig å forutsi noe om utfallet av denne omgang av den kampen som nu raser i Egypt.

I Russland kjemper den røde armen en heroisk forsvarskamp omkring Sevastopol. Flere ganger har man hevdet fra russisk side at stillingen er kritisisk. Tyskerne har imidlertid lidt så store tap under disse kamper at selv om byen skulle falle, vil man ikke kunne betegne det som noe nederlag. Der foretas stadige tyske angrep nord og syd for Kharkov, og målet er å avskjære de jernbaner som forbinder Rostov med Moskvaavsnittet. Tyskerne har gjenerobret et viktig jernbaneknutepunkt, Kupiansk, men hovedlinjen er fri, og det har ikke lykkes for tyskerne å orgå eller tilintetgjøre de russiske armeer. Man kjenner ikke partenes tap eller deres reservør, og det er nytteløst å spå om utfallet, men det er sikkert at svære styrker er engasjert. Det er fare for at japanerne vil gå til angrep på russene i Øst-Sibir.

Denne alvorlige situasjon var bakgrunnen for Roosevelt og Churchills forhandlinger i Washington. I den erklæring som ble utstedt etter møtets avslutning heter det at de to stater har tatt i betraktning de mørke og lyse sider ved stillingen og ikke undervurderer vanskelighetene. Resultatet av produksjonen av krigsmateriell gir stort sett grunn til optimisme. Produksjonen i Storbritannia vil nå høydepunktet i løpet av dette år. Det amerikanske høydepunktet vil ikke komme før i slutten av 1943. Alt nå lager Statene 4 000 fly og 1500 tanks om måneden. Den britiske minister for produksjonen har nettopp vært over i Statene og opprettet en britisk-amerikansk samarbeidskomite som skal fordele opgårene og samarbeide de to landes produksjon. Storbritannia skal således herefter legge hovedvekten på produksjonen av jagere, mens Statene spesialiserer seg på store bombefly som kan fly over Atlanterhavet. De alliertes hovedproblem er nu transportproblemet. Det hjelper lite å produsere store mengder krigsmateriell hvis man ikke kan føre det frem til slagmarkene. Vanskelighetene skyldes at krigen har spredt sig over hele Jordkloden og dessuten ubåtkrigene. Den amerikanske flåte har lidt betydelige tap i Stillehavet og i Middelhavet under transporten til Malta. Men det legges ikke skjul på at de største tap er idt langs Amerikas østkyst og i Det karibiske hav. I mai måned hadde Amerika de største skipstap under krigen, og stillingen ville ha vært kritisk hvis ikke Statene hadde satt i verk den største skipsbygging i verdenshistorien. Det bygges nu to skip om dagen. De nye skip er større og gjør bedre fart enn gjennemsnittet av de som er senket. De store skipstap begrenser imidlertid de alliertes operasjonsmuligheter. Dette spørsmål har optatt en stor del av forhandlingene mellom Roosevelt og Churchill, og det er planlagt en utvidelse av skipsbyggingen og effektiv beskyttelse av alle skip. I den vestlige del av Atlanterhavet har tapene vært små, og konvoiene til Murmansk er kommet frem uten ødeleggende tap.

Chinas stilling ble utførlig behandlet. China er i en vanskelig situasjon etter at forbindelsen gjennom Burma ble brutt, og akselmaktene har forsøkt å skape splittelse i den kinesiske leir. Det er ikke vanskelig å forstå hvilket viktigt betyde det hvis China ble slått. Det vilde bli langt lettere for japanerne å falle Russland i ryggen.

(Avsluttes i neste nr.)

Nr. 130.

Onsdag 1.juli 1942 kl. 1930.

Utenrikskronikk ved Arne Ordning 30.6.1942 (fortsatt)

Når det gjelder Russland, sies det i den erklæring som ble utstedt etter møtet mellom Roosevelt og Churchill, at de kommende operasjoner som vil bli satt i gang vil avlede tyske stridskrefter fra kampene på Østfronten. Erklæringen sier til slutt at utsikten til seier, alt tatt i betraktning, nu er større enn ved de to tidligere møter i august og september ifjor. Møtet har gitt et nytt vidnesbyrd om at både Roosevelt og det amerikanske folk er klar over at fienden må slås på det europeiske fastland. Statene har mere enn 1 million soldater nu, og før året er omme vil tallt være steget til to millioner. Det går en jevn strøm av amerikanske menn og maskiner til de britiske øyer, og snart vil de første amerikanske stridsmaskiner delta i bombingen av Tyskland.

Nyheter i kveld:

Egypt. Kampområdet i Nordafrika er rykket lenger østover. I dagens Kairo-kommunikasjon heter det at tyskerne står østenfor El Daba, 150 km. fra Aleksandria. Tyskerne selv oppgir at de har inntatt El Alamein, 30 km øst for El Daba. Ingen kamper i stor målestokk fandt sted igår, men i løpet av dagen ble endel av aksens tanks ødelagt, og troppeansamlinger og forsyningslinjer virkningsfullt angrepet av det allierte luftvåpen. General Auchinleck sier i en dagsorden til sine tropper at fienden må angripes hvor han enn finnes. Snittil han bryter sammen må han ikke få ro. Slaget er ikke over før vi har slått ham. Dere har måttet vike for overlegne tanksavdelinger, men også fienden har litt alvorlige tap. Hans sambandslinjer er blitt sterkt forlenget og han er langt borte fra sine baser. Situasjonen i Egypt ble behandlet i Underhusdebatten som begynte idag. Utgangspunktet var et nytt tillitsforslag framsatt av et konservativt parlamentsmedlem, der det gis uttrykk for beundring for de britiske troppers kampånd, men også for manglende tillit til ledelsen på høyeste hold. Lyttetor svarte på regjeringens vegne. Tropene i Libya var veitstyrkt med antitankskanoner, middelstore tanks, infanteritanks og kraftige panservogner. Tilbaketrakningen fra Ben-Gurion var ikke fullt ferdig da vi kom tilbake til Egypt. Vi må vente seg en stor kamp mot de beste tyske. Det samme gjelder den nye typen Mark Four. Begge disse typene sammen med nye ennå mere offensive våpen kommer nå i stadig stigende utstrekning. Vårt viktigste mål er å forsvare Suez, oljen i Iran og Irak og de venligsinnede allierte folk her. Vi har lidt tap og viktige strategiske punkter er truet, men ikke tapt. Det farligste punkt er at aksens flyplasser ligger så nær at våre havner og forsyningslinjer må vente seg ennå kraftigere bombardement. Lyttetor opplyste tilslutt at de allierte nå også har stupbombefly i mindre antall, men flere er underveis og vil produseres i USA i de kommende uker.

Russland. Tyskerne har lidt svære tap på Kurskfronten. 150 tyske tanks er ødelagt i dette avsnitt i løpet av de tre dager angrepet har vart. Offensiven på midt- og sydfronten begynte lørdag morgen, men først idag opplyste tyskerne at den er igang. Den røde stjerne meddeler at tyskerne har hatt litt framgang og forsøker å konsolidere sine stillinger og bringe fram nye forsyninger. Angrep mot den russiske fly er slått tilbake med store tap for tyskerne. Ved Kharkov har de ikke jevret sin stilling siden inntakelsen av Kupjansk i forrige uke. De har ikke lenger lokalt herredømme i luften fordi flyavdelinger har måttet sendes nordover mot Kursk. Ved Svastopol er nye voldsomme tysk-rumenske angrep slått tilbake. Frontens divisjoner angriper femti ganger om dagen og byen bombarderes dag og natt. Tyskerne medgis idag at deler av Makaim Gorki fortet ennå holder stand i denne uophørlige angrep.

Østen. Australiske landstridskrefter foretok natt til mandag en vellykket landstigningsoperasjon ved Salamaua på Ny Guinea. I Kina gjør japanerne nye framstøt i nord for å prøve å avkjøre viktige jernbane fra Chekiang til Kiangsi. Angrep rettes også mot de allierte flyplasser på sydkysten. Japanske luft- og landstridskrefter koncentrerer i Nord-China, Nord-Manchukuo og ytre Mongolia. Japanerne forbereder tydelig et angrep på Russland når det passer. Moskva har gjentagne ganger advart militaristene i Tokio.

- 20 - sydamerikanske stater møttes idag for å vedta felles forholdsregler mot aksen. - Sverdet til Argentina fra Tyskland er utilfradstillende.